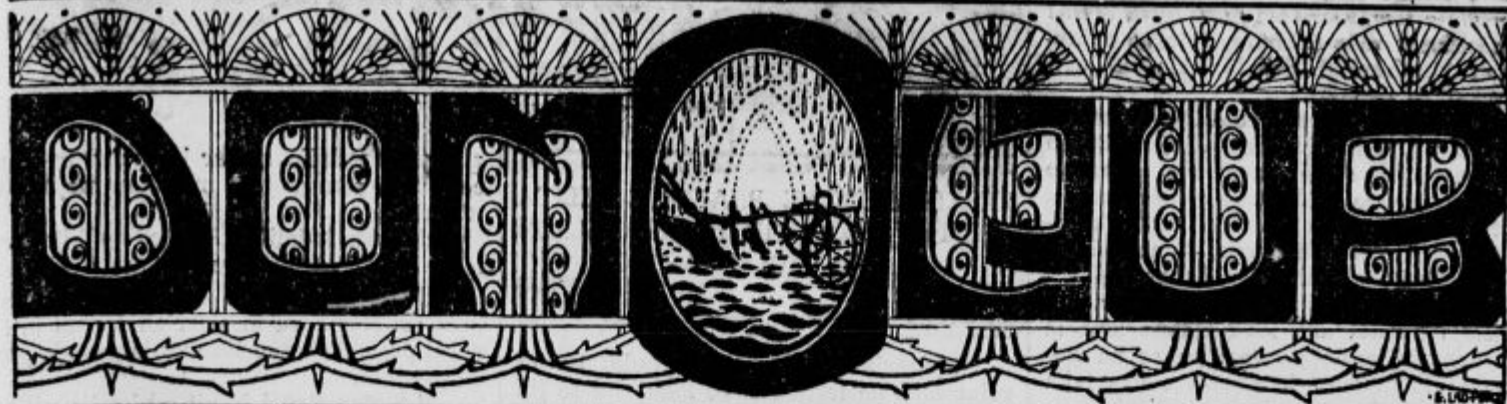

Izhaja vsako sredo ob 6 zjutraj. — Cena 38 Din za celo leto.
— Za inozemstvo 60 Din. — Posamezna številka 1 Din. —
V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din.

GLASILO J. K. Z.

Spisi in dopisi se pošiljajo Uredništvu »Domoljuba« naročnina, reklamacije in inserati pa Upravištvu »Domoljuba«, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Vse cenjene naročnike »Domoljuba« opozarjamo na velike zalogo manufaktur-nega blaga, ki ga nudi po nizkih cenah Oblačinska, Ljubljana, Miklošičeva cesta.

Dobrovski kmet:

Pridi, sveti božični mir!

(Božično pismo g. finančnemu ministru in g. delegatu.)

Ko sem bil na potovanju po Južni Srbiji v svrhu spoznavanja tamošnjih gospodarskih razmer, sem prišel v dotiko po raznih krajih tudi s preprostimi srbskim seljakom. V njegovih dobrodušnih očeh je sijala globoko zasidrana samozavest, ponos in skrb na težko priborjeno svobodo. »Brate Slovenac! Da bi dal Bože, da bi bili vsi edini, da bi to sveto težko priborjeno svobodo znali tudi skupno braniti pred neprijateljem, koji ima na vesti zaostalost naših pokrajin! Narodu treba miru, in po naših selih bo razcvetela visoka kmetijska kultura... Da bi ne bilo Radića in drugih separatistov, — bili bi močni kot še nikdar do sedaj, ker bi bili edini! Tudi vi Slovenci in Hrvati bi potem znali, kaj znači prava srbska svoboda, za koju pod tujcem niste znali!« Tako mi je govoril že prileten srbski kmet, s katerim sem prišel v dotiko pri delu v njegovem vinogradu.

Z enako željo o edinstvenosti in o medsebojnem miru sem se poslovil od tega poštenega srbskega seljaka in krenil v drugo smer proti na robu ležečemu selu. Vse naokolu so se raztezala najlepša polja žita in koruze, sama globoka, silno rodovitna zemlja. Dasi je bilo selo malo, komaj kakih 10 do 15 nizkih koč, delanih povečini brez kamenja in opeke, vključ temu ni bilo daleč na okoli videti drugega sela. To mi je bilo v dokaz, da mora biti selo kljub svoji navidezni revščini — bogato. Okrog sela, ki je bilo s plotom ograjeno, so se razprostirali obširni sadni in slivni vrtovi.

V selu sem se prepričal, da se nisem zmotil. Kolikor pri nas mali posestnik, ki plača 6 do 8 tisoč kron davka letno, ko-

maj z velikim trudom pridela, toliko se tu samo pri enem posestniku dostikrat uniči! Zemlja rodi bogato in brez gnojenja. Samo za suhe slive so dobili posamezni posestniki po več stotisoč kron. Koliko pa za cele vagone žita, koruze?!

Vprašam: »Koliko plačate davka?« »Odgovore mi: »Četiri do petsto dinara.« Na moje začudenje in pojasnilo o naših razmerah mi odgovore: »Pri nas je svoboda. Ni treba, da se več plača. Premisljeval sem blagostanje srbskega kmeta, 50 do 100 tisoč dinarjev letnega dohodka in več — pri ekstenzivnem obdelovanju zemlje, pa tako »ogromni« državni davki! — Ni čuda, da mora siromašna Slovenija plačevati skoro trikrat toliko, dasi je Srbija petkrat večja in v velikem delu tako rodovitna zemlja, da ne potrebuje gnoja.

Gospod minister in g. finančni delegat za Slovenijo! Kako pa je pri nas? Rekli ste, da je Slovenija, posebno pa ljubljanska okolica, bogata. Gledate lepa sela, lepe, moderno zidane gospodarske stavbe, kakršnih v srbskih selih ni videti. Jeli pa to znamenje našega bogastva? Gledati po grških lepe bele cerkvice, premnoga lično zidana vaška znamenja in kapelice, lepo urejena polja in travnike. Ali naj bo to znamenje našega bogastva?! — Da, znamenje naše visoke kmečke in srčne kulture, za katero so naši predniki žrtvovali slednje kapljo znoja in sleherni vinar z veseljem in navdušenjem. So znamenje neumorne pridnosti in varčnosti naših pradedov, ki so skozi stoletja postavljali temelj našim lepim kmečkim domovom, ki so danes glasniki našega bogastva, — naše umske kmečke kulture!

In današnji kmečki gospodar! Delaven in marljiv bolj kot bučela. Če tudi bolehen — od ranega jutra do poznega večera neumoren delavec — celi družini v zgled. Koliko on žrtvuje in pristrada še danes, da se omogočajo, večajo in lepšajo naši domovi, izboljšava pusta in nerodovitna zemlja, vprašajte pri naših kmečkih posojilnicah!

In naše gospodarske razmere! Koliko da truda in dela hlevska reja živine skozi leto in dan! Koliko dela in stroškov pa da šele reja prašičev v svinjakh? Koliko

dela na polju, okopavanju, plečve, obrezovanja v mrzlih jesenskih nočeh? Koliko dela in zamude z napravo butar in drv! In neobhodno potrebna močna krmila, koliko to danes stanejo?!

Pa si dovolite, g. fin. delegat, dopustiti, da davčno uradništvo računa — dve tretjini!! — izkupljenega zneska kot čisti dohodek od reje prašičev! Da je prašičereja globoko pasivna, pri nas ni treba danes dokazov. Ali pa ni tako ravnanje vnebovpijoč greh nad lastnim narodom?! In tu se izgovarjate, da je doma bogastvo; ker sicer bi v teh razmerah kmet prašičerejo popolnoma opustil in ne bi prideloval drugim stanovom tako poceni masti in prašičje pečenke v svojo veliko gospodarsko škodo.

Pa pogledimo naše mlekarstvo. Srečeni tisti, ki imajo urejeno, da se more s tem pohvaliti. Prekupuj krave in išči dobre mlekarice, če ti doma ne gredo po plemenu, sicer ni ne telic in ne mleka. Kako pa se to danes izplača, si lahko vsak misli, ker že pregovor pravi, da dobre krave ne da kmet rad iz hleva. In če imaš še slabo, kislo seno, — baš okolica Ljubljane (barjanska stran) proti Dobravi ga je polna, — potem krave imenitno molzejo! Da ni mleko tolsto, so seveda krive potem gospodinje in mlekarice, katere tržno nadzorstvo preganja z zaporom in denarnimi globami.

Danes se večina manjših posestnikov in kajzarjev preživi z družino izključno s temi dohodki, kar dobi za mleko. Kako ogromni pa so ti dohodki, se hitro lahko izračuna. Ob slabem senu tri krave komaj toliko molzejo, da ima veččlanska družina, ki uživa le mlečno in močnato hrano, komaj dosti za dom. Kako pa se izplačajo danes druga močna krmila, ko so otrobi 10 do 12 kron kilogram, torej mnogo dražji, kot kmet prodaja mleko mlekaricam (po 8 kron), si je lahko misliti, kakor tudi to, odkod vedno večje pomanjkanje mastnega mleka. Ali ni krivično in v škodo mestu samemu, da tržno nadzorstvo v zvezi z društvom mestnih gospodinj tako brez obzira nastopa z diktiranjem mlečnih cen? In ve mestne gospodinje, ali ste izgubile sleherni čut uvidenosti, da vsled denarne krize, ki jo kmet

danes mnogo bolj kot kdo drugi občuti, priliskate tam, kjer vam grozi nova kriza? Pozna kmet vaše razmere, zato ne zahteva nič pretiranega. Želi le malo več uvidnosti in — miru.

In naše pretirane davčne razmere! Povsod solze, jok in obup... Zadolžujejo se kmetje, prodaja se zemlja, praznijo hlevi, uničujejo zadolžena gospodarstva. Vse povsod centralistični blagoslov, katerega srbski seljak ne pozna, — ne vidi pa ga tudi naš finančni delegat, ker »Slovenija in posebno ljubljanska okolica sta bogati...; kmet ima lepe zidane hiše in gospodarska poslopja, vozi pa se na kolesjih!« Tako misli in govori o nas taka gospoda, ki gleda kmeta le skozi okna — brzovlakal! Zato so mogoče take »ministrske izjave«.

»Narodu treba miru in zacvela bo po selih visoka kmetjska kultura, tako mi je rekel preprosti srbski seljak, tako govori slovenski kmet, ki dan za dnem bolj živo občuti, kako vsled nesposobnega in kričnega centralizma propada naš ponos, naša kmetjska kultura in z njo njena sestra »nepotrebna« civilizacija. V sedmem božičnem prazniku smo pač upali na vselejše dni... Trdno smo uverjeni, da bo prišel tudi za nas Slovence čas odrešenja — poštenega sporazuma na podlagi gospodarske in kulturne samouprave. Potem bo zakraljeval po celi naši širši domovini res oni pravi božični mir, ki so ga označevali angeli, po katerem danes tako hrepeni trpeče delavno človeštvo: »Mir ljudem na zemlji — ki so dobre volje!«

Reklamacije za volitve v Delavsko zbornico.

26. t. m. bodo razgrnjeni pri vseh poslovalnicah Okrožnega urada za zavarovanje delavcev oziroma pri bratovskih skladnicah volilni imeniki, t. j. sezname volivcev za sedanje volitve v Delavsko zbornico.

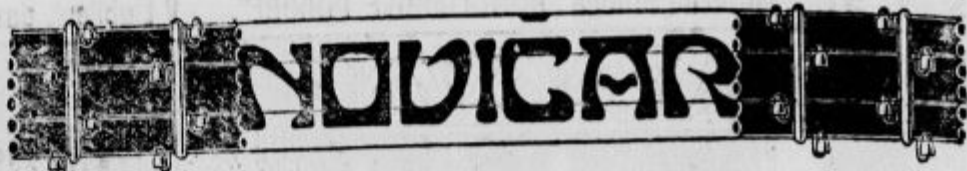
Naši delavci in delavke naj poskrbe, da bodo vsi vpisani in da bodo izreklamirali take nasprotne, ki ne bi imeli volivne pravice, pa so v imeniku.

Za vpis ali izbris v ali iz volivnega imenika je potreba dokazila. To dokazilo velja v obliki potrdila delodajalca, pri katerem je uslužben, ali ga reklamiramo ali izreklamiramo. Potrdilo mora vsebovati za onega, ki ga hočemo vpisati, da je bil dne 5. decembra 1925 pri dotičnem delodajalcu uslužben, za onega, ki pa ga hočemo izbrisati, da 5. decembra 1925 ni bil uslužben. Vpisi ali izbriši se izvršijo na volivnih edinicah zgoraj navedenih krajev.

Vsak član zbornice (volivni upravičenec) ima to pravico in tudi pravico prepsa volivnega imenika. To pravico daje čl. 34 drugi odstavek statuta Delavske zbornice, ki slove:

Vsak član zbornice ima pravico, da v zgornjem roku volivne imenike pregleda, prepiše, objavi, tiska in da zahteva bodisi zase, bodisi za drugega njih popravek.

Težava za reklamiranje je s tem, ker so volivni imeniki samo pri poslovalnicah Okrožnega urada za zavarovanje delavcev. Nadaljevanje glej v naslednjem stolpcu pod črto.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE ŽELITA VSEM NAROČNIKOM IN ČITATELJEM

»DOMOLJUBA«

UPRAVA

UREDNIŠTVO

Opozarjamo na naše nagrade, ki jih prinašamo na tretji strani. Poslužite se jih v najobilnejši meri.

d Krajevne volilne edince za volitve v Delavsko zbornico: v mariboski oblasti: Celje—Štore za O. U. Z. D. in B. S., Maribor O. U. Z. D., Ptuj O. U. Z. D., Gornja Radgona O. U. Z. D., Konjice O. U. Z. D., Murska Sobota O. U. Z. D., Slovenji gradec—Mislinje O. U. Z. D., Šoštanj—Velenje O. U. Z. D. in B. S., Guštanj B. S. Mežica B. S.; v ljubljanski oblasti: Ljubljana—Kamnik O. U. Z. D., Logatec O. U. Z. D., Kočevje O. U. Z. D. in B. S., Novo mesto—Št. Janž O. U. Z. D. in B. S., Krško—Rajhenburg O. U. Z. D. in B. S., Laško—Trbovlje—Hrastnik O. U. Z. D. in B. S., Zagorje ob Savi O. U. Z. D. in B. S., Litija B. S., Kranj O. U. Z. D., Trzin O. U. Z. D., Jesenice O. U. Z. D. in B. S. (Kratice O. U. Z. D. in B. S. značilno prva Okrožni urad za zavarovanje delavcev in druga Bratovska skladnica).

d Občni zbor Kmetijske družbe se je vršil 17. t. m. v Ljubljani. Odkar je postala družba politična žoga, ki jo mečejo semintja, je začela propadati, kar je nujno pri vsaki stvari, kamor vtaknejo vmes svoje prste razni žerjavovski politiki. Pri občnem zboru se je šišenski g. Černe spravil na g. Jarca, češ, da je bilo njegovo predsedovanje v škodo Kmetijski družbi. G. Jarc pa je v temeljitem govoru dokazal, da je on rešil Kmetijski družbi nad 1 milijon dinarjev, ki bi jih morala družba plačati carinski oblasti vsled znanih nerednosti izpod ravnateljavanja pok. Gustava Pirca. Dalje je omenjal, kako so samostojneži povzročili družbi velike pravdne stroške, ker so protipostavno odpustili gospoda tajnika inž. Laha, ki je pod g. Jarca zopet prišel nazaj. Pozval je g. Černeta, naj privatno ponovi svoje obdolžitve, da jih bo imel priliko dokazati.

oziroma pri bratovskih skladnicah in imajo gori navedene volivne edince zelo velik okoliš. Vsakemu volivcu se bo težko osebno prepričati, ali je v volivnem imeniku, zato pa naj naši somišljeniki na sedežih volivnih edinic volivnim imenikom posvečajo tem večjo pozornost.

Popravek imenika je treba zahtevati pismeno ali ustno pri organih zavarovanja, kjer je imenik razgrnjen. O utemeljenosti popravka skleni kraj. volivni odbor. Skleni se morajo izdati v teku 48 ur, odkar se je popravek zahteval, sklep se mora pismeno sporočiti osebi, ki je popravek zahtevala. Proti tej rešitvi je dopustna v teku 24 ur po prejemu pritožba na glavni volivni odbor. Odobrene izreembe se vpišejo takoj v volivni imenik.

zati pred sodnijo, nakar je hrabri in resnoljubni samostojni možakar nejunaško utihnil.

d Nova katoliška cerkev je bila protiteklo nedeljo posvečena v Nišu v Srbiji.

d Nov kolodvor so začeli zidati na Teznu pri Mariboru in sicer za osebni in tovorni promet. Tezno bo zadnja postaja pred Mariborom.

d Štefan Radić je bil od kralja odlikovan z redom sv. Save I. vrste.

d Knjiga »Boj za Koroško«, zbral in uredil profesor dr. Val Rožič, se dobi izvod po 15 Din v Zadrugi tiskarni. Knjiga je silno poučna za koroške razmere in ima jako primerno snov za predavanja o narodnem vprašanju.

d Največja slovenska elektrarna v nevarnosti. Drava je nad elektrarno na Fali ob zadnjem mrazu zamrznila skoro na dva metra debelo. Pri južnem vremenu, ki je sedaj nastopilo, so se ogromne plošče ledu začele trgati in s strašno silo pritiskajo na betonski zid z zatvornicami, ki je speljan kot jez čez Dravo. Če ledena sila prodre ta zid, bo cela elektrarna, ki stoji na Dravi za zidom plen Drave. Poklicano je vojaštvo, da najde izhod iz težkega položaja.

d Ljudje ob obmejnih krajih silno trpe pri nujnem prestopanju državne meje, kjer imajo posestva, cerkev itd. Finančni stražniki in orožniki postopajo z ljudmi kot s tihotapci. Zlasti iz Sorice so velike pritožbe. Zato je poslanec Brodar poslal na finančnega ministra tozadevno pritožbo.

d Smodnišnica v Kamniku. Poslanec Štrin je ponovno vložil vprašanje na g. ministra vojske in mornarice glede razmer, ki vladajo v smodnišnici v Kamniku. Velikemu številu delavstva se ne izplačujejo draginske doklade in tudi z upokojenim delavstvom se ne postopa tako, kot bi se moralo. Vprašuje ministra, če je voljan te razmere urediti in omogočiti delavstvu v smodnišnici vsaj življenski obstanek.

d Slovenci v Nemčiji so v najbednejšem stanju. Radi brezposelnosti je in bo v najkrajšem času do 40.000 Jugoslovancev brez kruha. Nemška vlada pa se za tuje delavce ne bo pobrigala.

d Božične šolske počitnice na srednjih šolah trajajo do včerajšega 3. januarja 1926.

d Za popravo šolskih zgradb v Sloveniji je dovolilo ministarstvo 200.000 Din, v isti namen v ostali državi pa 4.800.000 Din. Slovenija je torej dobila 24. del vsega, plačuje pa davkov 6. del. G. Pucelj, Zorjav in Prepeluh, Vaš centralizem se vedno silajno izkaže.

Vedno najnovejše

volneno blago za ženske obleke in bluze
A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10.

d Po izredno nizkih cenah prodaja vsakovrstne ostanke Oblačilnica v Ljubljani, Miklošičeva cesta.

Veikansko kad je izdelal g. Fr. Medved, član širom Slovenije znane sodarske zadruga v Tacnu pod Šmarno goro. Kad je iz mecesnovega lesa ter meri v visokosti 470 cm, v premeru 420 cm, debelina dog in tal pa znaša 12 cm. V kad gre 50.000 litrov tekočine. Kad je naročila tovarna tanina v Sisku.

d Zelo važno za vse. Novi cestni predpisi. Po novem zakonu o dvanaajstih mora vsak voz na cesti (tudi z motorno silo) voziti vedno na desni strani ceste, levo stran pa pustiti vozovom, ki prihajajo od nasprotne strani. Tudi v slučaju prehitavanja in srečanja ostane voz na desni strani ceste, kar velja tudi za kolesa in ročne vozičke. Po levi strani ali po sredi ceste vožnja ni dovoljena ter se bodo prestopki kaznovali. Ta predpis velja od 1. januarja 1926 naprej ter velja za celo državo.

d Umrl je nenadne smrti od srčne kapi zadet g. Lovro Tepina, višji živinozdravnik in ravnatelj podkavske šole v Ljubljani.

d Umrl je v ljubljanski bolnici g. Martin Jane, posestnik s Pleš, vzoren gospodar. N. v m. p.!

d Umrl je v Novem mestu 94letni Fr. Apej, najstarejši Novomeščan.

d Smrtna nesreča. Smrtno se je ponesrečil v pondeljek zvečer čevljar Franc Zupanc iz Polzele. Peljal se je z Lucijinega sejma v Zalcu, na ledeni cesti je voz spodrsnil se zvrnil in na vozu stoječ zaboj je moža zadel na tilnik. Bil je na mestu mrtve. Rani je bil med vojno ranjen v Galiciji, ujet v Rusiji, kot težak invalid izmenjan ter si je osnoval lepo čevljarstvo delavnico. Prodajal je tudi na sejmih ter bil znan daleč na okoli.

d Težka nesreča v Štorah. V soboto zjutraj je povozil vlak štorskega postajenačelnika g. Vidica. Ponesrečen je bil star 50 let ter zapušča ženo in štiri nepreskrbljene otroke. Vzrok nesreči bo najbrže sedanje vreme. Kajti zadnje dni je nastopil jug in polagoma tudi dežuje. In dež je spral tla tako, da je ostal samo led. Ako se tak led tudi posuje s peskom, ga dež takoj zopet opere. In na takem ledu je postajenačelniku v jutranjih urah spodrsnilo tako nesrečno, da je padel pod vlak.

d Zmrznil je na Polzeli dne 18. decembra prevzittel Martin Korber. V hipni duševni zmedenosti je ponoči ušel malodane gol na prosto, kjer je taval do jutra po snegu. Napol zmrznjenega so našli ljudje, idoč zjutraj v cerkev. Spravili so ga v hišo, kjer pa je kmalu izdihnil.

d Ponesrečeno vojaško morskot letalo. Trije mornarji mrtvi. V petek zjutraj je padlo v Kotoru vsled motornege defekta v morje vojaško morskot letalo, na katerem so se nahajali trije mornarji. Dvojica od teh in sicer podčastniška pilota Franjo Gvardijan in Joško Zupančič sta bila takoj mrtva, tretji, četovodja Julij Petrič, je umrl vsled zadobljenih ran drugi dan.

d Železniške nesreče. Dne 15. t. m. zjutraj okoli pol 8 je brzovlak, ki vozi z Jesenic proti Ljubljani na postaji Lesce

Domoljubove nagrade:

Da se čimbolj pospeši delo za »Domoljuba«, ki je postal pravi družinski list, in da se po možnosti nagradi trud naših marljivih nabiralcev in nabiralcev širom cele Slovenije, razpisuje podpisana uprava

LEPE NAGRADE:

1. Prva glavna nagrada je blago (s podlogo vred) za moško ali žensko obleko (kakor kdo izbere) v vrednosti 1200 Din oziroma 1000 Din ter zaboj 20 kg prvovrstnega pralnega mila znamke Gazela.

Glavno nagrado dobi tisti, ki nabere največ novih naročnikov, ki bodo do konca januarja vplačali celoletno naročnino.

Slika tega dobitnika, če jo pošlje, bo objavljena v Domoljubovih podobah.

2. Štiri nagrade: vsaka obstoji v blagu (s podlogo vred) za moško ali žensko obleko v vrednosti 1200 Din oziroma 1000 Din.

Te nagrade prejmo tisti, ki bodo nabrali za prvo nagrajenim največje število novih naročnikov, ki bodo do konca januarja vplačali celoletno naročnino.

Slika najvišjega dobitnika iz te skupine, če jo pošlje, bo objavljena v Domoljubovih podobah.

3. Osemnajst nagrad v blagu za moško ali žensko obleko in sicer za 4 moške in 14 ženskih oblek. Vrednost moškega blaga je 630 Din, ženskega 450 do 600 Din.

Te nagrade se oddajo tistim, ki bodo izžrebani. Pravico do žrebanja v tej skupini imajo vsi nabiralci oziroma nabiralke, ki pridobe Domoljuba vsaj 10 novih celoletnih ali 20 polletnih novih naročnikov, ki bodo do 31. januarja poslali naročnino.

Pravice do žrebanja pa nimajo dobitniki nagrad omenjenih pod št. 1 in 2.

4. Petdeset nagrad po 20 kg prvovrstnega pralnega Gazela-mila v lesenih zabojih. Tudi za te nagrade se bo žrebalo. Pravico do žrebanja ima vsak nabiralec oziroma nabiralca, ki je nabral vsaj 5 novih celoletnih ali vsaj 10 polletnih novih naročnikov, ki bodo poslali naročnino do 31. januarja. Istotako imajo pravico do žrebanja v tej skupini vsi oni nabiralci in nabiralke (oziroma poverjeniki), ki kot skupni naročniki do konca januarja 1925 naroče in plačajo celoletno naročnino za najmanj 50 naročnikov. Pravice žrebanja pa nimajo v tej skupini tisti, ki so dobili nagrade omenjene pod številkami 1—3.

Vsem tistim, ki bodo dobili pravico do žrebanja, se bodo poslali listki z določeno številko, s katero se izkažejo, če bo njihova številka izžrebana. Listki brez upravniške stampiljke niso veljavni.

5. Daljše nagrade, od katerih vsaka obstoji v knjigi oziroma v knjigah do zneska 50 Din, bo dobil vsak, ki je imel pravico do žrebanja, pa ni nič zadel. Knjige sme vsakdo poljubno izbrati iz že objavljenega seznama.

Važna pripomba. Razpis povdarja nove naročnike. Kdo so to: novi naročniki? Nov naročnik nikakor ni tisti, ki bi v družini, kjer imajo Domoljuba, prepisal naročnino od očeta na mater ali sina in podobno.

Nov naročnik je torej le ona družina, ona hiša, oni zasebnik ali zasebnica ali ono društvo, kjer doslej še niso imeli naročenega »Domoljuba« oziroma naroče še enega. Le taki naročniki pridejo torej v poštev pri razpisu naših nagrad za nove naročnike.

In končno še nekaj važnega! Vsi tekmovalci, ki izpolnijo zgoraj navedene pogoje, se morajo predvsem izkazati s potrdilom domačega gosp. glavn. poverjenika, da so res nabrali toliko in toliko novih naročnikov; obenem pa morajo tudi dokazati s poštnim potrdilom, da so res plačali v zaznamku navedeno naročnino. Vsa taka potrdila jim bo vrnila podpisana uprava obenem z žrebalnim listkom.

Vsi zadevni dopisi se morajo odposlati najkasneje do 31. januarja 1926 naravnost na upravo »Domoljuba« v Ljubljani. Na zunanjem zavitku naj se poleg naslova zapiše še: Tekma za nagrado.

V prijetnem pričakovanju, da Vas bodo te lepe nagrade še bolj vnele za vsestransko delo v korist razširjenju našega »Domoljuba« med našim ljudstvom, Vas prisrčno pozdravlja

Uprava »Domoljuba«.

zavozil v že na postaji stoječi tovorni vlak. Stroj brzovlaka je zaril v zadnji voz tovarnega vlaka. Poškodovanih je več voz tovarnega vlaka. Nesrečo je menda zakrivil kretnik, ker je pustil odprto kretnico na tir, na katerem je že od pol sedmih stal tovorni vlak. Le prisotnosti duha strojevodje se je zahvaliti, da ni bilo človeških žrtev, ker je, kolikor je bilo v njegovi moči, zmanjšal hitrost brzovlaka. Potniki so se prestrašili in nekoliko pretresli, večje nesreče hvala Bogu ni bilo. Brzovlak je po mali zamudi odpeljal stroj tovarnega vlaka. — V sredo, 9. t. m. ob šestih zjutraj je trčila lokomotiva, prihajajoča iz Ljubljane, v prazen tovorni vlak, ki je vozil z Laz, pred železniškim mostom v Zalogu. Obe lokomotive sta bili močno poškodovani in štirje vozovi so se razbili. Promet z osebnimi vlaki se je vršil dopoldne s prestopanjem. Železniški tir so osnažili in popravili še tekom dopoldneva.

d Strašna nesreča v Istri. Pri Sv. Nedelji v poreškem okraju se je pri kopanju baksite udrila velika plast zemlje in pokopala 10 delavcev. Kljub takojšnjim reševalnim delom so izkopali 8 delavcev že mrtvih, enega pa težko ranjenega. Samo 17letni delavec Valentinič je ostal po čudnem slučaju nepoškodovan.

d Našim poverjenikom! Da se izognemo morebitnim poznejšim pritožbam, je nujno potrebno, da naši upravi že sedaj ob novem letu sporočite, kako naj se Vam zaračuna 10odstotni nameček. Vsak torej, kdor prejema na svoj naslov 10 ali več izvodov »Domoljuba«, naj takoj sedaj pri prvem naročilu pove, ali naj se mu kot nameček pošilja toliko izvodov časopisa več ali pa nameček odbije pri naročninu. Vsak poverjenik naj izbere oni način, ki je za njegove razmere najbolj primeren.

d Naročnikom v Franciji sporoča naša uprava, da znaša celoletna naročnina na »Domoljub« za vse kraje v Franciji po sedanjem tečaju franka okroglo 30 frankov.

d Čudne vrste zabava. Iz Boštanj se nam piše: Pri posestniku Janezu Liscu se je vršila svatba. Fantje od treh fara so prišli voglariti in so bili lepo postreženi, kot je na svatbi navada. Za hvaležnost so pa nekateri izmed njih gospodarju razdrli tri vozove, dva naložena narobe obrnili, sneli kolesa in jih po gozdu spustili navzdol. Orožniki pa so prisilili fante, da so stvar zopet spravili v red, pri čemer je bilo toliko manj zabave, kolikor je bilo preje preveč.

d Za 54 dinarjev prodani deček. Redko se sliši v današnjih časih, da bi se prodajali ljudje. Vendar so te dni prodali na javni dražbi občinski očetje vasice Petrmijane, ki leži v bližini Varaždina, 10 letnega dečka, katerega je morala občina vzdrževati. Fantič je bil prodan najvišjemu ponudniku za 54 dinarjev.

d V ječi je zmrznil v Osjeku kaznenec Milan Grotič. Osješko prebivalstvo je zelo razburjeno, ker se je zvedelo, da v jetnišnici tudi v najhujšem mrazu niso kurili.

d Ljubljanska porota. 18 letni Josip Kapus in 16 letni Janez Kapus, vsi z Bleda, so pridno vlamljali ter odnašali denar. Ker ni še vse dognano, se je razprava preložila na prihodnjo poroto. Fantje so sadovi slabe vzgoje, ki je na Bledu v nekaterih družinah silno žalostna. — Filipič Janez, Čamerik

France, Ovsenk Rudolf Jože Francelj, Anton Filipič in Jože Mavsar so 10. nov. na Logu pri Brezovici do smrti pobili nekega Pleškota, ki je v bolnici kmalu nato umrl. Prvi trije so dobili vsak po poltretje leto, četrti poldrugo leto, zadnja dva pa po eno leto težke ječe. — Anton Babnik je v službi kot voznik pri Žitnem zavodu v Ljubljani začel goljufati in krasti na škodo Žitnega zavoda. Mož je večinoma vse priznal. Dobil je 18 mesecev težke ječe. — Štefan Bašelj iz Zelene jame v Ljubljani, mlad fant, je bil že ponovno kaznovan radi tatvine. Zopet je bil obtožen raznih tatvin po Ljubljani ter je dobil zato 5 let težke ječe. — Mladi Matija Petušek je zelo prefrigan kradel po Ljubljani in Mariboru. Dobil je zaenkrat 15 mesecev, ker je skoro vsa škoda poravnana.

d Sin ubil očeta. V Dolnjem Miholcu je ubil kmeta Adama Periča njegov sin s sekiro. Stari Adam je rad pil in je vedno zahteval od sina denar. Ko se je zadnjič sin branil dati mu denar za gostilno, je oče svojega sina naskočil z nožem, sin pa je zagrabil za sekiro in očeta na mestu z enim zamahom ubil.

d Davek na lenobo. Prefekt otoka Madagaskar je vpeljal nov davek: na lenobo. Ta davek morajo plačati vsi moški, ki se ne ukvarjajo redno s kako obrtjo ali ki nimajo stalnega poklica. Tega davka so prosti samo bolniki in penzionisti.

d Vesele božične praznike žele vsem čitateljem ter voščijo vse msrečno novo leto v Severni Kanadi v Ameriki se nahajajoči slovenski gozdarji. Poročajo, da se nahajajo v gorati deželi in da se jim godi primeroma dobro, pogrešajo samo polnih kozarčkov ob nedeljah v tej »suhi« deželi brez pijače. Janez Brendič, Jakob Znidaršič, Ivan Svet iz Dolenje vasi pri Cerknici; Jožef Znidaršič iz Martinjaka pri Cerknici; Franc Baraga, Bl. Bavec iz Smarjete pri Ložu; John Štukelj in Matija Štubler iz Semiča.

d G. Fr. Lužar, Pristava, p. Mengeš. Glede zidave sušilnice za sadje bomo priobčili pozneje natančen popis, pojasnjen s slikami. Dne 3. januarja 1926 bo v Domžalah predavanje o sadjarstvu. Ob tisti priliki boste lahko govorili s predavateljem, ki Vam bo dal ustno potrebno pojasnila. Dobro bo tudi, da si že sedaj pozimi ogledate kako tako sušilnico. Svetujemo Vam, da greste pri priliki k g. Zavašniku na Glinah pri Št. Vidu nad Ljubljano. On ima jako racionalno napravljeno sušilnico, s katero je zelo zadovoljen. Do poletja si potem lahko pripravite gradivo in les. Postavljanje traja, ako je vse pripravljeno, komaj par dni.

d Pozor krojači, šivilje in nešivilje! Razstava krojev 27. in 28. t. m. Novi tečaj se prične 2. januarja. Vpisovanje od 26. dec. do 2. januarja (tudi ob praznikih). Revnejšim krojačem in šiviljam ugodni plačilni pogoji. Krojni pouk s pošto. Oblastv. konc. krojna šola, Stari trg 19-L, Ljubljana.

d Gospodnje, ali se zavedate svojih dolžnosti? Ali veste, da je zdravje Vaše družine v Vaših rokah? Nesnaga in umazanija sta največja sovražnika zdravja; pobijete jih uspešno le, ako uporabljate za pranje in čiščenje samo milo »Gazela«.

Ia. Amerika

se imenuje fina rujava kotenina, izdelana iz najboljšega ameriškega bombaža. — Po trikratnem pranju postane snežno bela. V zalogi pri A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10.

Naj koncem leta vsak priseže, da z novim letom se zaveže Uživati na zemlji »raja« In piti pravi »BUDDHA« čaj!

Naročnikom »Amerikanskega Slovenca« v Jugoslaviji!

Prejeli smo par pism, da naročniki »Amerikanskega Slovenca« tuptam opetovano ne dobivajo redno našega lista »Amerikanskega Slovenca«. Slovenski javnosti s tem naznanjamo, da se nam je uradno naznanilo potom jugoslovanskega konzulata v Chicago, Illinois, U. S. A., da je prepoved dvignjena. To uradno obvestilo se glasi:

»Direktoru »Amer. Slovenec« v Chicago, Ill.: »Na vašo molbu od 10. avgusta o. g. da se vašemu listu Amerikanski Slovenec odobri ulaz v Kraljevino. Gen. Konzulat je dobil odgovor, da je »rešenje« Ministrstva Unutrašnjih Dela Pov. D. Z. br. 8652 od 26. avgusta o. g. dignuta zabrana i rastu. ranja u našoj zemlji lista Amerikanski Slovenec.

Generalni konzulat smatra za svojo prijetnu dužnost, da vam gornje rešenje dostavi radi upravljanja. — Vice konsul M. M. Naumović, 3. okt. 1925.

Povdarjamo, da smatramo odredbo Jugoslovanskega notranjega ministarstva za merodajno. Nikakor pa nam ne gre v glavo, da bi potem lokalni poštarji v Sloveniji imeli pravico list konficirati. Kdo je več, vlada v Beogradu ali lokalni poštarji?

Slovenski župnik Rev. Jno. C. Smolej iz Noerth Dakota, ki plačuje naročnino Amer. Slovenca za svojega brata na Jesenicah v Sloveniji, nam piše dne 28. nov. 1925 to le: »... Brat mi piše, da mu jesenjska pošta vedno konficira »A. S.« in vendar ste pisali, da je zopet dovoljen.«

Naši naročniki bi imeli dobiti »Amerikanskega Slovenca« redno vsak teden, ker točno vsak teden odposlan iz našega upravnistva. Dobiti bi morali skupaj vsak teden v zavikutu pet števil »A. S.«, ker petkrat na teden izhaja.

Da se temu kapriciranju od gotovih faktorjev v Sloveniji, ki izvira zgolj iz političnega strankarstva do našega katoliškega lista napravi radikalen konec, pozivamo vse one, ki bi imeli prejemati naš list, pa ga ne dobivajo, da nam to za vsako izgubljeno številko, ali pošiljatev takoj pismeno naznajo. Direktorji A. S. pa bo postregel potom prava, da bodo naročniki v Jugoslaviji redno prejemali »Amer. Slovenca«, kateri je dovoljen v Jugoslavijo, kakor to potrjuje odredba Jugoslovanskega notranjega ministarstva. Služajne pritožbe naj naročniki naslove na: »Uprava »Amerikanski Slovenec« 1849-West 22nd Street, Chicago, Illinois, U. S. of America.

Pozdravi naših fantov.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želijo naši fantje - vojaki:

Iz Karlova na Hrvaškem. Franjo Zevnik, Karol Podobnik, Rud. Ropret, Joško Pernat, Jan. Sever, Fr. Šinkovec, Vin. Jerala, Iv. Černe, Andr. Behinc, Joško Pipan, Valent. Klemencič, Jos. Jurencič, Henrik Grintal, Joško Bačar, Ant. Šmač, Ant. Bahovec, Alb. Križnik Iv. Znidaršič, Gregor Osretkar, Rudolf Barl, Metod Gregorc.

Vojski - sprevozniki iz Novske, Slavonije: K. Mlakar, Janez Verbič, Ant. Jamnik, Janko Javoršek, Franc Sušnik, Franc Osenjak, Franc Matjašič, Ant. Emeršič, Jakob Truden, Jan. Bizjan, Al. Čuček.

Od 21. pešpolka v Skopju — Makedonija: Mart. Koler, Jan. Repar, Ant. Vrhovnik, Hugo Marussig, Jože Antončič, Ant. Hafner, Karol Jereb, Iv. Šenk, Edi Kramaršič, Jan. Škrjanč, Al. Mikš, Gregor Urbas, Al. Remškar, Al. Požnar, Avg. Barle, Jan. Karpe, Miha Gregorni, Miha Jerman, Rafael Pokorn, Blaž Jugovic, Jan. Zihnerl, Peter Kosenina, Jože Mramor, Fr. Menart, Mat. Mulc, Ant. Obreza, Ant. Znidar, Fr. Ahačič, Rud. Košir, Al. Andolski, Miha Dimc, Avg. Vidnar, Jos. Lačevce, Janez Makovec, Jože Rojec.

Iz Sarajeva od 10. polka: Fr. Košir, Andrej Kuhar, Fr. Rozman, Al. Ragel, Fr. Dolinar, Franc Kunavar, Jan. Kozak Franc in Jožef Perko.

Mornarji, ukrcani na torpiljarki »T1« v Kraljevi (Hrvatsko Primorje): Jan. Cegnar, Jakob Zaplotnik, Jurij Košnik, Phaj Jan., Klančnik Rud. Košič Ant., Strmšek Ant., Hartman Ant.

Iz Skoplja: Rudolf Črnič od štaba 11. artil. polka, Ant. Rudolf, štab 27. artil. polk.

Slovenski fantje - mornarji na rečni floti v Novem Sadu: Alb. Šetina, Ant. Romšak, Fr. Bi-

zjak, Rudi Florjančič, Al. Bajd, Miha Muvšek, Mat. Miklavčič, Fr. Per, Rud. Zupanc, Fr. Vidmar, Iv. Volk, Lov. Repanšek, Mat. Lunder, Adolf Zobec, Jož. Prijatelj, Emerik Herler, Jan. Ogrin, Vikt. Tušar, Mat. Vidmar, Jak. Zalaznik, Ant. Kostelc, Maks Šavro, Al. Gorenje, Ant. Kranjc, Ant. Rožič, Joško Faletov, Iv. Krničar, Fr. Vajda, Rud. Fras, Fr. Cerar, Ant. Zupan, Fr. Brezovšek.

Od pešpolka kraljeve garde, I. batalj.: Joško Kavčič, Mart. Eapon, Ant. Huč, Ant. Saje, Ant. Pajk, Fr. Turk, Fr. Pušler.

Od 30. artiljerijskega polka v Zagrebu: Franc Trebar, Jan. Smrtnik, Dominik Glušič, Mart. Štancer, Valent. Čevka.

Od bolničarske čete v Ljubljani: Mat. Polak, Andr. Dobrovoljc, Avg. Maček, Ferdo Sluga, Fr. Auser, Fr. Orček, Fr. Plošnjak, Fr. Zagar, Jožef Sajovic, Jan. Grafonar, Al. Kager, Jur. Rola, Jan. Marn, Fr. Lesar, Fr. Kavčnik, Jož. Palčič, Andr. Kumarca, Tom. Potočnik, Jan. Košir, Peter Hrovat, Jože Brinšek, Jože Kozlevčar, Joško Andrič, H. Skomavec, Januš Horvat, Fr. Pučko, Ant. Mulej, Ivo Krncl, Franjo Pogacar, Rud. Domajnko.

Od 31. peš. polka na Kosovem polju, Pristina: Mat. Kunič, Jan. Gornik, Fr. Likevič, Mat. Matkovič, Mart. Bajuk, Ant. Vukšinič, Jan. Bukovec, Jož. Malnarič, Jož. Bahar, Jan. Zvab, Jož. Lakner, Al. Klobase, Al. Aman, Fr. Lapuh, Jurij Mulič, Jož. Veselič, Jos. Pirš, Al. Kostelc, Jož. Simonič, Jož. Korošec, Jož. Abzec, Jan. Gorše, Ant. Šušteršič.

Od 14. pešadijskega polka v Osijeku: Alojz Novak, Alb. Strukelj, Jos. Mrak, Fr. Kraskovic, Jož. Debevc, Iv. Kamnikar, Al. Redek, Pet. Weiss, Fr. Kečelj, Jož. Banič, Fr. Novak, Jan. Remškar, Vikt. Zagradnik, Karel Zupan, Ant. Majer, Mart. Pirč, Fr. Kregar, Fr. Skodlar, Jož. Kikel, Ant. Krive, Fr. Drobnič, Iv. Černe, Jak. Setnikar, Ant. Blažič, Fr. Retar, Jan. Plešec.

Od 1. artilj. polka v Valjevu: Ivan Lesičnik, Jos. Selak, Vikt. Florijan, Jos. Šentjorc, Jos. Gajec, Al. Benk, Fr. Zunko, Alb. Urbanija, Fran. Ocvirk, Mitko Točkovič, Džurže Hostodinovič, Ant. J. J. Florijan Gabod, Ivan Mesec.

Slovenski lantje iz severne Francije: Jožef Kotnik, Iga. Zupančič, Franc Primožič.

Od pekar-ke čete v Ljubljani: Jož. Uhan, Iv. Jevševar, Iv. Rome, Al. Bedene, Iv. Tršinar, Iv. Pestotnik, Mat. Arhar, Mirko Nasrtan, Frid. Rihar, Lovr. Cof, Edi Mohar, Iv. Porenta.

Od 12. artilj. polka v Pristini - Kosovo polje: Jos. Plut, Mirko Kočevar, Jos. Trdič, Jož. Fir, Fr. Čemas, Petar Tomaž.

Od 40. pešpolka, 2. čete, 1. bat. v Ljubljani: Iv. Gorenc, Al. Marolt, Iv. Šoba, Al. Kotnik, Vinc. Munda, Fr. Schwarz, Jož. Maček, Al. Perko, Al. Mohor, Al. Trunkel, Al. Rus, Iv. Forte, Fr. Smrke, Iga. Kos, Jakob Janša, Jože Fink, Rud. Škruba, Fr. Kukovnik, Iv. Matjašič, Fr. Malovrh.

Od 14. pešad. polka v Knjaževcu, Srbija: Al. Pečnik, Ant. Kraševac, Ant. Oblak, Al. Campa, J. Žnidarič, Al. Mavc, Andr. Plos, Ant. Zurga, Al. Konc, Mat. Intihar, Ant. Pelan, Jož. Godeša, Ant. Lavrič, Fr. Centa, Jos. Primožič, Ant. Prelesnik, Fr. Ivanc, Jože Ivančič, Al. Obreza, Pavle Babič, Iv. Dušina, Fr. Frole, Jože Zalar, Fr. Petrič, Jan. Slabe, Fr. Križman, Jože Klančar, Jože Levstek.

Iz Pristine od 2. bataljona, 31. pešad. polka: Iv. Butala, Jur. Staudohar, Pet. Zagar, Iv. Simonič, Iv. Šikonija, Ant. Pezdirc, Mart. Gosenca, Marko Bajuk, Ant. Križan, Iv. Kladnik, Henr. Pobiljšaj, Jos. Cerovšek, Iv. Plešivčnik, Robert Hostnik, Ladislav Ruter.

Malo posestvo - naprodaj na Dolenskem. - Natančna pojasnila daje KRZELJ JOŽEF, Orlaka, Zagradec - Fužine. 8353

Dekla pridna, se takoj sprejme; vajena vsega kmečkega dela. - Jernej Klemenc, Zgor. šiška štev. 12 pri Ljubljani. 8407

čevlji in razno usnje

ZASTONJ ravno ne, ampak po jako nizkih cenah si kupite najboljše blago in po najnižjih cenah pri trvdki

Jakob Planinšek

KANDIJA PRI NOVEM MESTU.

Kdor kupi, je zadovoljen.

POLITIČNI ZAPISKI

p Vodic. V nedeljo po božiču 27. t. m. pop. po lit. bo shod SLS v Društvenem domu. Poroča posl. Strcin o političnem položaju. Po shodu bo občni zbor krajevene KZ. Na shod vabljeni vsi farani.

p Dr. Korošec je imel v Medjimurju mnogo shodov za Hrvatsko pučko stranko. Shodi so bili zelo močno obiskani. Radič je v Medjimurju izgubil skoro vse, drže se ga samo še razni koristolovci.

p Vse proti Radiču. Kadar Radič govori, govori tako nepremišljeno, da najmirnejše ljudi spravi v jezo. V Mariboru je zopet govoril o vseučiliščih in sicer na način, da profesorji vseh univerz pošiljajo proteste. — Nam se čudno zdi, da je toliko razburjenje radi človeka, ki danes govori tako, jutri drugače.

p Naši dolgovi v Ameriki. Po novem letu odide naš finančni minister dr. Stojadinovič v Ameriko, da se pogovori tamkaj glede odplačevanja naših dolgov. V odpisilstvu bo tudi en Slovenec, ker soto zahtevali naši poslanci.

p Vedno večja homatija vlada v radikalnem klubu poslancev. Četa vrsta poslanec se očitno buni zoper Pašiča in njegove varovance; zlasti Ljuba Jovanovič jim izpodkopava tla ter napoveduje reči, katerih nihče ne pričakuje. Pašič dela na to, da bi vse upornike izrinil iz kluba, jih izključil iz stranke ter spravil v vlado samo svoje najzvestejše pristaše, na kar naj bi se razpisalo volitve. Pri teh volitvah naj bi po balkanskih merilih dobila radikalna stranka absolutno večino v zbornici. Tako bi bil Pašič neomejen gospodar v državi. Proti temu pa se protivi dvor, ki ne mara biti tako zelo odvisen od ene same stranke oz. enega samega človeka. Na vsak način stvari dobro dozorevajo in ima dr. Korošec edino prav, da previdno čaka.

p Hlapei. Ves slovenski narod brez razlike svetovnega prepričanja je enodušno protestiral proti nameram Radičevim, da bi se odpravilo ljubljansko vseučilišče. Edini, ki se niso hoteli pridružiti, so bili naši samostojneži, ki so se vpregli v Radičev centralistični voz. Hlapei! Tako bi jim rekel pok. Cankar.

Laži popravljajo liberalni listi. Tega ne store seveda prostovoljno, ampak prisiljeni od sodišča. Iz Motnika poročajo, kakor prinašamo na drugem mestu, kako je morala »Domovina« udariti sama sebe po zobeh. — V isti številki, ko morajo g. Kozarju popravljati storjeno krivico, pa se morajo opravičevati tudi radi dopisa iz Sv. Kristofa pri Laškem. — Prav bi bilo, da naši večkrat lažnjive svobodomiselnosti primejo za predolgi jezik. Naj bodo svobodomiselnici, ne pa svobolažnivci!

Ali bo sedaj konec? Poročali smo, kako je moral »Kmetški list« prinesiti izjavo, h kateri ga je prisilil g. dr. Brejc. V »Kmetškem listu« je namreč neki Joško Blaž, predsednik Zveze društev kmetških fantov in deklet očital, da je dal dr. Brejc, Nadaljevanje glej v naslednjem stolpcu pod črto.

PO SVETU

Angleško-turški spor radi Mosula rešen. Poročali smo že o sporu, ki je nastal med Angleži in Turki glede glavnega mesta Mezopotamije — Mosula. Oboji so hoteli biti gospodarji tega mesta. Zadeva je bila predložena Društvu narodov. Svet Društva narodov je sedaj rešil spor, kakor je bilo pričakovati, v korist Anglije, ki prevzema gospodstvo nad tem mestom za nadaljnjih 25 let. Turki se upirajo priznanju te odločitve Društva narodov.

Rusija in Društvo narodov. Ruski zunanji minister Čičerin je te dni obiskal Pariz, kjer se je posvetoval s francoskimi državniki. Izjavil je, da tudi Rusi delajo na to, da se ohrani mir. Kljub temu pa v Društvo narodov ne bodo vstopili, ampak bodo sklenili posebne pogodbe z vsemi državami, ki to želijo.

Francozi terjajo dolžnike. Francoska vlada je poslala svojim dolžnikom Italiji, Češkoslovaški, Poljski, Rumuniji in — nam posebno pismo, s katerim poziva vse te dolžnike, naj ji plačajo svoje dolgove. Naša vlada je odgovorila, da bo to storila, kakor hitro bo mogla.

Zopet se razorožujejo! Svet Društva narodov je sprejel načrt konference za razorožitev. Sedaj bodo sestavili posebno komisijo, ki bo proučevala načrte o razorožitvi. Verjetno je, da bo ostalo samo pri proučevanju, kajti države v svojih proračunih prav nič ne pokažejo volje, da bi zmanjšale število vojaštva ter sploh omejile oboroževanje. Katerekoli države proračun pogledamo, povsod najdemo ogromne svote, ki so namenjene za oboroževanje...

V Nemčiji še vedno sestavljajo vlado. Prejšnjemu ministrskemu predsedniku dr. Lutru se ni posrečilo sestaviti novo vlado. Sedaj je Hindenburg to nalogo naložil demokratu dr. Kochu, ki se že pogaja s strankami in kaže, da bodo pogajanja uspešna.

Pravoslavni vesoljni cerkveni zbor. Novi rumunski patrijarh je prevzel nalogo za sklicanje vesoljnega pravoslavne cerkvenega zbora. Če se mu to posreči, bo to prvi pravoslavni cerkveni zbor po razkolu, s katerim se je pravoslavna cerkev ločila od katoliške.

ki je bil takrat predsednik deželne vlade v Ljubljani, streljati na delavce na Zaloški cesti. Fant je bral take stvari v lažnih liberalnih časopisih in je moral sedaj preklicavati. — Za »Kmetškim listom« pa je prišlo na vrsto »Jutro«. Tudi tam je bil nekdo toliko nespameten, da je mislil, da se sme o SLS vse nekanonizirano pisati. Tudi »Jutro« je moralo sedaj prinesiti izjavo, da obžaluje svoje pisanje, da je dogodkov na Zaloški cesti kriv dr. Brejc. Radovedni smo, če bodo še upali svobodomiselnosti lagati o tem dogodku. Morebiti jih izučiti skušnja pri sodnji in bo tega konec.

Pošljite naročnino!

NAZNAJILA

n St. Vid pri Stični. Kat. slov. izobraževalno društvo priredi na praznik sv. Stefana ob pol 3 priljubljeno igro s petjem »Kovačev študent« in lepo burko »V ječi«. Nastopa domači moški pevski zbor. Ne samo domačini, tudi okoličani pridite poslušat to novost na novem, moderno opremljenem odru. Vstopnina: I. sedež 8 Din. II. sedež 5 Din, stojšča 3 Din. Končano bo že ob 4 popoldne.

n Hrušica pri Ljubljani. Na novega leta dan ob 4. popoldan priredi orlovski odsek s sodelovanjem orliškega kroška akademijo s sledečim sporedom: Telovadba članstva, članice in naraščaja, spevoigra Kovačev študent v 3 dejanjih s spremljanjem klavirja, kuplet: Trmaste dekle, petje meš. zbora, Umor v Florjanski ulici, enodejanka (igra Izobr. društvo). Vse se bo vršilo pri pogrnenih mizah. Med odmori šaljiva pošta ter sviranje tamburaškega zbora.

n Borovnica. Kat. prosv. društvo Borovnica priredi na praznik sv. Stefana v dvorani prekrasno božično igro: »Logarjeva sinova«. Igra se ponovi dne 27. decembra.

n Črnuče. Tuk. izobr. društvo priredi 26. in 27. decembra. obkrat ob 3 popoldne, dramatsko predstavo v štirih dejanjih: »Bele vrtnice«. K obilni udeležbi vabimo.

n V Dobu pri Domžalah uprizori dramatični odsek Kat. prosvetnega društva v nedeljo 27. dec. ob 3 popoldne dramo v 5 dejanjih »Logarjeva sinova« ali »Mir ljudem na zemlji«. Tudi tamburaški zbor bo nastopil. Igra bo trajala približno 2 uri. Začetek točen.

n Kat. prosv. društvo na Homecu priredi na šentjanževo nedeljo, t. j. 27. decembra popoldne ob pol 4 v Društvenem domu na Homecu Slomškovo, Prešernovo in Krekovo proslavo: petje, govor, deklaracije in dr. Krek, Pravica se je izkazala. Vstopnina znajana: 5, 4, 3 Din. K obilni udeležbi vabi odbor.

n Senčur pri Kranju. Kat. prosv. društvo v Senčuru priredi na praznik sv. Stefana predstavo »Pri belem konjčku« v 3 dejanjih. Začetek ob 3 popoldne v Ljudskem domu.

n Kat. slov. izobr. društvo (kje??) priredi v nedeljo po Božiču, to je 27. decembra veseligr »Babilon« v 5 dejanjih. Nastopi tudi tamburaški zbor. Začetek ob 3 popoldne v stari šoli.

Carobne gosli, pravilna igra s petjem v treh dejanjih priredi Pevsko društvo »Škerjanček« v Smartnem v nedeljo 27. decembra 1925 ob pol 3 popoldne v pevskem domu v Smartnem.

n Prostovoljno gasilno društvo Šinkov turn priredi dve predstavi v Gradu dne 26. decembra popoldne ob treh. Čisti dobiček se porabi za nabavo gasilnega orodja. Zato se preplačila hvaležno sprejema.

n Le še tri tedne je čas, da si kupiš srečko Dijaškega podpornega društva. Zato stopi v bližnjo trafiko ali konsumno društvo, v župni urad ali k drugemu našemu prodajalcu, kjer jo dobiš za 10 Din. Če pišeš ponjo na odbor D.P.D. v Ljubljani, Miklošičeva cesta 5, in priložiš 10 Din, jo dobiš tudi po pošti. Na noben način pa nikar ne zamudi te prilike, ko lahko dobiš za 10 Din nov Fordov avto, konja s kočijo, sobno opravo, kolo, slamorenico, razne stroje in priprave, obleke, posodo itd. Zavedaj se poleg tega, da s tem, ko kupiš eno srečko, plačaš eno večerjo za revne diake. Kupovati srečke D.P.D. je torej koristno in dobro delo hkrati.

Dobro in poceni

se kupuje v manufakturni trgovini
A. & E. SKABERNE — Ljubljana. Mestni trg 10.

Služba organista in cerkvenika

se razpisuje. Dohodki: prosto stanovanje, mesečna plača 250 Din, užitek treh njiv, bira (okrog 4 hl vina, 12 mernikov pšenice in okrog 20 mernikov koruze). Kje, pove uprava »Domoljuba« pod št. 8470.

SIROM · DOMOVINE

TREBNJE.

(Razno.)

Naše prosvetne organizacije je začetkom septembra zadela bridka vest, da je konec njihovega delovanja v tako priljubljeni dvorani v trebanjskem gradu. Koliko lepih trenutkov čistega veselja pri igrah in raznih predavanjih je naša mladina gorilila! Sedaj nam služi mala soba v župnišču kot prvo zavetje, kjer se tedensko zbirajo Orli k svojim predavanjem, enako tudi druga društva, da smo skoraj drugemu napoti in se komaj zvrstimo. Na novo se je resno pojavilo vprašanje: zidave tako potrebnega društvenega doma za trebanjsko župnijo. Tu ne velja oklevanje, ampak krepko delo v novem letu! — Agitacija za katoliško časopisje izpeljejo poštovna dekleta Marijine družbe. Le povsod jih sprejmite — v vsako hišo naš katoliški časopis! — Nedeljsko bogato ilustrirano izdajo »Slovenca« prodaja naš cerkveni Matevž. Škoda, da pride časopis lele ob devetih k nam. Fantje, oglasite se pred deseto malo pri Matevžu in za 3 Din bo dovolj čitva za celo nedeljo v vaši hiši! — Pet fantov našega Orla se je udeležilo duhovnih vaj v novem Domu pri o. jezuitih v Ljubljani. Prerajeni se vračajo, neskaljeno veselje jim sije z obraza: najlepša agitacija in opomin, naj jim kmalu še drugi sledi. — Na Veliki Loki sta stresala Radić in Pucelj iz vladne torbe drobtinice Slovincem. Pucelj se je bahal, da se v tej torbi dobro počuti. Verjamemo, saj se Pucelj v vseh torbah, ki vse na vladnih ključkah, dobro počuti, dokler ga ne izbacnejo, kot so to s'orili srbski kmetijaci. Mi pa dvomimo, da le to slovenskemu kmetu v korist, če se samo Pucelj dobro godi v hrvaški torbi. Kako je s to stvarjo, bomo ratančneje slišali na shodu, ki ga bo imel v župnišču naš poslanec dr. Kulovec v nedeljo dne 27. t. m. po prvi maši. Le udeležite se ga, moške in fantje v obilnem številu! Takrat se bo — še marsikaj koristnega pomerilo o naši Kmetijski zvezi in o novem domu. — Milostne božične praznike in blagoslovljeno novo leto vsem družinam obširne trebanjske župnije!

GROSUPLJE.

(Društveno delo.)

Tuškaenje »Slov. kat. prosv. društvo« je priredilo v nedeljo 13. dec. po sv. maši potom drž. hig. zavoda iz Ljubljane skioptično predavanje o »največjem sovražniku človeštva« — o alkoholu. Ker je ravno alkoholna razbuzdanost ena izmed najobstojnejših ran na telesu našega naroda, zato je bilo to predavanje naravnost prepotrebno. Veseli pa nas tudi to, da je bila tako obilna udeležba — okrog 120 oseb — in je vse z največjim zanimanjem sledilo jasnim, a žalostnim izjavam g. Leop. Puharja, ki je v prvi luči pokazal našega največjega sovražnika, ki se ga takorekoč ne zavedamo. Žal, da zaradi elektr. toka udeleženci niso videli govor poljanjskih skioptičnih alik! Želeti je, da se slično predavanje še večkrat ponovi in se tako protialkoholna zavest zlasti med mladino bolj in bolj širi in utrjuje! G. predav. L. Puharju pa na tem mestu za njegovo nesbično kulturno delo iskrena zahvala! — Na praznik sv. Stefana — 26. decembra — ob 3 popoldne in ob 7 zvečer priredi tuk. »Slov. kat. prosv. društvo« A. Medvedovo ljudsko igro v 4 dejanjih »Stari in mladi«. Ker je ta najpriljubnejša slov. drama nreseljiv ključ četrti božje zapovedi: »Spoštuj očeta in mater!«, se najljubše vabite vsi »stari in mladi«, fantje in moške, dekleta in žene, da jo v razobličnem številu posetite, zlasti še, ker je čisti dobiček namenjen društvu, knjižnici, ki nima skoraj nič knjig. Torej znanci in znanke iz bližnje okolice, ne pozabite! Bog živi! — Tajnik.

MOTNIK.

(Lazniva in brezverska domovina mora popravljati.)

Znana »Domovina« piše v vsaki številki, kako laže »Domoljub«. Zato ne ve navesti nobenega dokaza, ampak si misli: »Krepko obreknj, nekaj bo že ostalo«. Res se dobe nekateri reveži, ki »Domovinic« nasedajo in ji verjamejo. Zato je prav, da povemo, kako je obrekovanje enkrat na njej ostalo. — Na-

padla je g. Franca Kogoj iz Motnik, toda ta si ni pustil mirno podtikati neresnice njenega dopisnika. Tožil je list radi razšaljenja časti in je tudi zmagal. »Domovina« je morala plačati vse stroške, zraven pa prinesli sledečo izjavo:

»V svojem listu z dne 8. maja t. l. v štev. 19 smo objavili dopis iz Motnika, v katerem smo trdili o gosp. Francu Kogoj, da je kot načelnik krajnega šolskega sveta preskrbel za šolo drva od nekega sorodnika za ceno 450 Din, da si bi jih tukaj lahko dobil ceneje, dalje, da je bila za časa njegovega županovanja prodana občinska hiša za zelo nizko ceno, sedaj bi pa gosp. Kogoj zopet rad kupil hišo, kar se mu pa naši odlični moške odborniki preprečili. Izjavljamo, da so bile te trditve našega dopisa neresnice, kakor smo se naknadno prepričali. Zaradi tega jih lojalno preključemo in izjavljamo, da nimamo gosp. Kogoj v obeh pogledih ničesar očitati ne na škodo krajnega šolskega sveta niti v škodo občine, ter dajemo s tem popolno zadoščenje.«

In tak-le list si upa potem še očitati našim listom, da ne pišejo resnice. Upamo, da bo nesramnim lažem brezverske »Domovine« vendarle enkrat konec. Vsak naš pristaša naj brezobzirno nastopi proti lažem!

DOB PRI DOMZALAH.

(Zadušeni dekleti.)

V evetu svojih let sta se preselili nenadoma na drugi svet, kakor smo že zadnjič poročali, komaj 21 let stara Pavla Borštnar iz Vrbovej pri Brdu in 23 letna Pavla Cerar iz Vrhpolja pri Moravah, ki sta služili pri postensniku Staretu v Dobu.

Zvečer 12. t. m. sta skrivaj odnesli velik lonec žrjavice v svojo spalnico, zjutraj pa ju je gospodar zaman klical na delo. Ko ju le ni bilo iz sobe, je vstopivši s grozo opazil, da sta obe že otrpli in brez življenja ležali na svojih posteljah. Kmalu nato došli zdravnik je le ugotovil, da sta že pred več urami končali mlado življenje. Novica se je hitro bližnji in daljni okolici. Trumoma so prihajali in se vozili ljudje gledat žrtvi nevarnega poizkusa. Tudi njuni sorodniki so dospeli še isti dan.

Ob pogledu na tako mlada dekleta, ki sta druga ob drugi ležali na mrtvaškem odru, dočim ste prejšnji dan zdravi in krepki opravljali vsakdanje posle, se je večini gledalcev nehoti orosilo oko. Pogreba se je udeležila ogromna množica iz domače, Moravske in Brdske župnije.

Tolazilna je pri vsem edina misel, da sta pre-rano umrli ravno zadnji teden večkrat prejeli sv. obhajilo, pripravljeni nanj po duhovnih vajah, katere sta od 6. do 8. dec. opravil skupno s drugimi dekleti pod vodstvom domačega župnika-dekana preč. g. Bežna.

Upajmo, da pretresljivi dogodek vsaj očitvencem utrdi vero, da se v žrjavici res nahajajo smrtonosni plini, da ne bodo za malenkostno toploto postavljali življenja v nevarnost.

SELA PRI KAMNIKU.

(Kazen za obrekovanje.)

Strahotno grdo in podlo obrekovanje o našem g. župniku je končno prišlo do svoje zaslužene kazni. Sodišče je tiste, ki so g. župnika tako grdo in brezvestno obrekovali ter mu hoteli vzeti dobro ime, obsodilo enega na 10 dni zapore, eno na tri tedne, drugo na 6 tednov in dotično, ki je na krivem prisegla, radi krive prisege na dva meseca. Vse pritožbe do najvišjega sodišča, do stola sedmorice v Zagrebu, jim niso nič pomagale.

Stvar je sedaj sodnijsko končana, ni pa končana za tiste, ki so grda obrekovanja z veliko slastjo širili ter s tem jemali župniku dobro ime. Njihova dolžnost je, da popravijo krivico, ki so jo delali g. župniku. Zgodovina pa kaže, da se je še vsako obrekovanje lastnega dušnega pastirja bridko maščevalo nad obrekovalci.

TRATA V POLJANSKI DOLINI.

(Razno.)

Mrzla burja brije okrog oglov in povzroča obšuten mraz, ki je pretekli teden dosegel že 20° C

pod nlelo. Sneg je popolnoma onemogočil avtomobilni promet po dolini. Napravil pa se je dober tir za sani, ki je lepo izravnal prej tako razdrapano cesto, po kateri je bil promet s vozovi zlasti v deževnem vremenu silne težaven. Politični boji so zaenkrat pri nas potihnili. Pripravljamo se že za božične praznike. — Dramatski odsek našega Prosvetnega društva je pridno na delu, ker namerava vprizoriti več predstav, ki se bodo vršile v sledečem redu: Na sv. Stefana ob 3 popoldne veseloigro »Umor v Florijanski ulici in pa burko: »Zdaj grem sem, zdaj tja«. Obe igri sta polni dvotipov. Med odmori pa nas bo zabaval pevski zbor s par izbranimi točkami. Za drugi dan, t. j. v nedeljo 27. t. m. pa nam je obljubil g. spiritual dr. C. Potočnik prirediti zopet predavanje s skloptičnimi slikami. Upamo, da bo občinstvo s tem predavanjem prav tako zadovoljno kot s sadnjim. — Krona letošnjega repertoarja pa obeta biti »Roza Jelodvorska«. Ta sadnje tako proslula in povsod s tolikim uspehom igrana igra se prvič vprizori pri nas na Silvestrov večer. Začetek točno ob pol 8 zvečer. Med odmori se bodo razpadale ta večer sreče bogatega srečelova, ki ga prideda ta večer naši Orli v pokritje stroškov pri nabavi novih krogov. Ponavlja se igra na »Novega leta danc. Pričetek ob 3 popoldne. Igra »Roza Jelodvorska« je globoko vzgojnega pomena in povzeta iz do solz ganljive povesti istega imena. Vmes pa so vpleteni tudi prizori polni zdravega humorja take, da bodo tudi ljubitelji smeha prišli do svojega računa. Krasne kostume za viteze in druge gospode, ki nastopa v igri, dobimo iz Ljubljane. — Da ne bo pred pričetkom predstav nereda pri blagajni, prevzela je iz prijaznosti trgovina Meak v Gorenji vasi predprodajo vstopnic. Ljubitelji krčanske prosvete in poštene zabave neizpustite pravočasno po njih. — Bog živi!

ZIRI.

(Prireditel.)

Po vseh krajih naše domovine stojijo prvotni domovi naših društev in tudi v Zireh nismo zadnji. Posebno sedaj v prenovljenem in popravljene domu bujno cvete društveno življenje: Orli s telovadbo in sestanki in tudi Orlice pridno tekmujejo s njimi in tudi dramatični odsek nam pripravlja dobre igre, le žal, da visi na njem težka mora — dolg. In zato se je društvo zavzelo, da priredi poleg običajnega Silvestrovskega večera tudi tombolo s krasnimi dobitki (vrečo moke), a pomočjo katere upamo nekoliko znižati naš dolg. In zato se tudi tem petom obračamo do nam naklonjenega občinstva, zlasti okoličanov, da nam pri tem trudu pomagajo s dobitki in da se v tim večjem številu udeležijo prireditve in tombole. — Bog živi!

STARA FUZINA V BOHINJU.

(Naša šola.)

Povsod je učitelj in učiteljice preveč. V Ljubljani jih je menda toliko, da nimajo kaj dela, pri nas pa letos sploh še nismo mogli začeti a šolo, ker ni nobene učne moči. Prosili smo že na vse oblasti naj nam omogočijo poučevanje naših otrok pa doslej brez uspeha. Stariš godrnjajo, ker so otroci doma sedaj po zimi, ko jih ni mogoče uporabiti pri nobenem delu, dočim nas spomladi in poleti preganjajo in kaznujejo, če otrok radi kakega nujnega opravila zamudi kak dan pouka. Upamo, da ta javen poziv na merodajne činitelje ne bo brez uspeha.

ST. VID NAD LUBLJANO.

Občinske zadeve.

Skoraj eno leto smo uživali dobre gerentstva. Župan se je s od ljudstva izvoljenim odborom potegnil za ljudske pravice, zato so ga kratkoma odstavili na njega mesto pa postavili gerenta v osebi načelnika krajevne demokratske stranke in načelnika tukajšnje liberalno-samostojne kmetijske hranilnice in posojilnice Jožeta Matjana, ki si je v gerentski svet prizvel sledeče pristaje demokratsko-sokolske stranke: Goljar, Vreček, Lampič, Štrukelj, Peršin, Rožanec, Kratki, dr. Kavce, Arhar Anton, Cirman Mirko in Cirman Janko. Gerentski svet si je zadal nalogo, »zboljšati in popraviti prejšnje zgrešene zamisli«. Kako je zboljševal »zgrešene zamisli«, se je sedaj že nekoliko pokazalo. Septembra t. l. so se izvršile volitve občinskega odbora in župana; kljub raznim nasilnim volivnim mahinacijam je večni demokratski županski kandidat temeljito pogorel, a županski poslov ni hotel izročiti pravilno izvoljenemu odboru in županu. Po nadaljevanje glej v naslednjem stolpcu pod črto.

Gospodarska obvestila.

g Vrednost denarja 22. t. m. Naš dinar notira v Curihi še vedno okrog 9.20 centimov, četudi je v začetku minolega tedna dekoliko padel. Temu primerno so se tudi inozemske valute plačevale na domačih borzah v Zagrebu in Belgradu precej enakovredno: Angleški funt šterling 274 Din, dolar 56.50 Din, nemška marka 13.42 Din, švicarski frank 10.90 Din, avstrijski šiling 7.96 Din, francoski frank 2.15 Din, italijanska lira 2.27 Din, češka krona 1.67 Din, grška dragma 0.74 Din, rumunski lej 0.26 Din, bolgarski lev 0.42 Din, 10.000 mažarskih kron 7.96 Din.

CENE.

g Ljubljanska blagovna borza. Na ljubljanski borzi je bila kupčija v znamenju naraščajočih cen. Trgovalo se je za vagonске dobave po cenah za 100 kg za blago postavljeno v Ljubljano ali pa naloženo na oddajni postaji, kakor je pač označeno pri posameznem blagu. Minole dni so se plačevale te-le cene. Pšenica slavonska, 75—76 kg težka, na slavonski postaji po 295 Din, pšenica bačka na nakladalni postaji 295 Din; oves slavonski na slavonski postaji 190 Din; koruza umetno sušena na slavonski postaji 165 Din; koruza nova na medjimurski postaji 175 Din; koruza — činkvantin na slavonski postaji 230 Din; otrobi drobni na slavonski postaji 135 Din; otrobi ovsevi v Ljubljani 125 Din; ajda domača na postaji v Sloveniji 250 Din; proso domače na slovenski postaji 205 Din; laneno seme v Ljubljani 500 Din; krompir beli franko štajerska postaja 80 Din.

g Kupčija z lesom. Cene veljajo za vagonске pošiljke za kubičen meter, postavljene v vagon na postaji, kjer se naklada, ali pa na mejo. Bukovi hlodi na nakladalni postaji 200 Din; bukovi plohi monte v Postojno postavljeni 675 Din; trami monte na nakladalni postaji 300 Din,

borovi hlodi na nakladalni postaji 220 Din, hrastovi plohi I, II. postavljeni v Postojno 1050 Din, hrastovi plohi neobrobjeni, postavljeni na mejo 1000 Din, hrastovi trami, tesani ali rezani na meji 1000 Din; deske jelke monte v Postojni 520 Din, hrastova drva na nakladalni postaji za 100 kilogramov 17.80 Din.

g Položaj na lesnem tržišču. Stalnost lire je provzročila, da se je kupčija z lesom nekoliko poživela. Vzlic temu pa je splošni položaj naše lesne industrije in trgovine še vedno dovolj resen, ker so pogoji, pod katerimi se dandanes vrši trgovina, še vedno nepovoljni. Vlada bo morala na vsak način resno vzeti v roke vprašanje naše lesne industrije in trgovine, da se bo zopet razvil izvoz v večji meri, kajti les je eden glavnih pridelkov naše države in tvori v naši trgovinski bilanci važno postavko.

ŽIVINA.

g Živinski sejem v Ljubljani, dne 16. t. m. Prignanih je bilo 143 konj, 1 žrebe, 43 volov, 41 krav, 4 teleta in 41 prašičev. Plačevalo se je kilogram žive teže: voli rejeni 9.25—9.50 Din, voli slabo rejeni 7.50—8.25 Din, krave rejene 6.75—7.25, krave klobasrice 3.75—4, telice debele težje 8—8.50 Din, telice rejene 6.75—7.25 Din, teleta težja debela 10—10.25 Din, teleta rejena 8.50—9 Din, teleta zaklana po kakovosti za kg mrtve teže 13—14 Din, prašiči špeharji domači 14—15 Din, prašiči peršutarji 10.75—11.50 Din, zaklani prašiči domači 15—16 Din, banatski špeharji prvovrstni težki 17—17.50 Din, banatski špeharji lažji 16.50—17, plemenski prašiči po 180—250 Din za komad. — Današnji sejem je bil zelo slabo obiskan. Prvovrstnih volov ni bilo na sejmu, tudi dobro rejenih malo; srednje reje in mršavih največ. Cene govedi so primeroma nizke, ker tudi kakovost živine ne odgovarja višji ceni. Zelo veliko povpraševanja

posredovanju našega narodnega poslanca Smodeja pa je v začetku tega meseca od višje oblasti prišel strog in za večnega županskega kandidata strašen ukaz: županske posle takoj brez odloga izročiti pravilno izvoljenemu županu in odboru. To se je zgodilo. Pretekli teden je bila že prva občinska seja, ki je bila obenem tudi proračunska za l. 1926. Pri tej seji smo zvedeli sledeče zanimivosti: 1. Samostojneži s gostilničarjem Antonom Štrukelj iz Trate in kmetom Ivanom Pipan na čelu korakajo združeni s demokratsko-sokoli proti vsem drugim strankam; pred volitvami so se slovesno zaklinjali, da s demokratski nimajo in ne marajo nobene zveze. 2. Gerentski, po domače demokratsko-samostojnosokolski svet je za časa svoje vlade v občini zboljševal prejšnje zgrešene zamisli tako, da je za postajo v Mednem izplačal nad 60.000, reči šestdeset tisoč kron občinskega denarja, da je za popravilo in razne naprave v šoli (če med ta popravila spada tudi sokolski teater v šolski telovadnici, bo dognala preiskava) štel ogromne tisočake občinskega denarja, da je terjatve za občinske rezeve in bolnike po hiralnicah pustil neplačane, da naklad na alkoholne pijače pri gostilničarjih ni pobral, da od občine Zgornja Šiška za šolo dolžnih vsot ni izterjal, da je pri prevzemu občinske blagajne županu izročil gotovine 10 Din ali 40 kron. 3. V občinski blagajni je vladal precejšen nered

— pri preiskovanju in urejevanju iste po občinskih odbornikih je zasijal precejšen primanjkljaj, katerega je pa — okrog 20.000 kron — bivši gerent, predsednik krajnega šolskega sveta, načelnik demokratske stranke, načelnik liberalno-samostojne kmetijske hranilnice Jožef Matjan te dni prav hitro plačal, iz čigavega šepa, tega ni hotel povedati. 4. Na vprašanja Jožeta Matjana, kako in kam je porabil denar, ki se je stavil v občinski proračun za l. 1924, in so ga davkoplačevalci plačali v istem letu za šolsko verando v znesku 100.000 kron, veranda pa se ni napravila, dalje, kam se je porabila 56.000 kron, ki so se stavile v proračun za l. 1925, za upravičitev ograje pred šolo, ograja se pa ni napravila, dalje, koliko plačuje Sokol za uporabo šolske telovadnice za tenis, koliko za razsvetljavo in kurjavo, na vsa ta vprašanja bivši gerent, predsednik krajnega šolskega sveta in načelnik liberalno-samostojne kmetijske hranilnice pri seji ni hotel ali ni vedel dati odgovora. Vse te stvari bi torej treba še temeljito preiskati. O občinskem in šolskem proračunu za l. 1926. ob drugi priliki. Ze iz poteka prve občinske seje pa se je pokazalo, da bodo »prejšnji zgrešeni zamisli morali zelo zelo polniti glave občinskim odbornikom in županu, da bodo mogli vsaj nekoliko zboljšati »zgrešene zamisli« bivšega gerentskega sveta in popraviti grohe istega

je bilo za pitano živino, ki jih pa prekupci pokupijo že doma po višjih cenah. Cene teletom so ostale neizpremenjene in je tega blaga dovolj na ponudbo. Cene prašičev so pa poskočile, zlasti je veliko povpraševanja po peršutarjih, ki se izvažajo v Avstrijo, Nemčijo in Italijo. Zvišanje cen prašičev je provzročil živahen izvoz. Pričakovati je, da se bodo cene govedi in teletom držale, pri prašičih pa prej zvišanje, dokler traja izvoz. Iz tega vzroka je tudi povpraševanje po plemenskih prašičih živahniješe.

g Cena mleku v Ljubljani. Pri pogajanjih s tržnim nadzorstvom dne 15. t. m. smo se zedinili za ceno mleku in sicer: mleko postavljeno na dom Din 3.50, mleko postavljeno na trg Din 3, mleko postavljeno v mlekarino Din 3.25 za liter do nadaljnjega, kar naj vsi producenti in konzumenti vzamejo na znanje ter se teh cen drže. — Mlekarsko društvo za ljubljansko okolico.

LETINA.

g Stanje posevkov v novembru t. l. Ministrstvo za poljedelstvo in vode je izdalo podatke o stanju ozimnih posevkov v naši državi tekom novembra t. l. Po teh podatkih so bili posevki mestoma uničeni po poplavih, tako da bo treba njive preorati in posejati z jarim žitom. Stanje živine je bilo v tem času povojno. Krme je dovolj. Kužne bolezni so se pojavile le v nekaterih krajih.

g Vinski pridelek v Hercegovini. Zaradi mnogih neurij in bolezni je bila letošnja trgatava v Hercegovini slabša kakor lani. Vina se je v tej pokrajini pridelalo nad 200 vagonov, od tega 180 vagonov prvovrstnega za izvoz. Tudi kakovost je letos nekoliko slabša, ker so vinogradniki prezgodaj trgali grozdje, tako da vsebuje vino povprečno le 10.50 do 11 odstotkov alkohola.

g Vinske cene na Hrvaškem. Hrvaška črna vina se kupujejo precej živahno. Plačuje se: 70dstotni šiler po 3 do 3.50 Din liter, bela 80dstotna vina pa po 3.50 do 4 Din liter. Kmetje ponujajo 6 do 70dstotna vina tudi po 3 Din, ker se te vrste vin zaradi preoblike kisline zelo slabo kupujejo.

RAZNO.

g Zedinjene države — upnik sveta. Pred vojno so imele Zedinjene države na zunaj sedem milijard dolarjev dolgov. Po vojni se je ta dolg znižal na nekako 4 milijarde. Zato pa imajo sedaj do ostalega sveta, posebno do Evrope 22 milijard dolarjev terjatev. Čistih terjatev ima torej Amerika 18 milijard dolarjev. Skoro da se reče, da ves svet dolguje Zedinjenim državam.

g Vsi oni kmetovalci, ki bi reflektirali na semenski krompir iz Štajerske, naj sporočijo, če mogoče, še do novega leta množino, koliko bi ga rabili in svoje natančne naslove na Okrajno kmetško zvezo v Kamniku, Šutna 22, pri Krištofu. Pripominjamo, da je upanje dobiti krompir po zelo ugodni ceni.

— Pridnega, treznega in zanesljivega —

konjskega klapca

sprejme uprava graščine KRIŽ pri Kamniku. 8514

GOSPODINJA

Kuhinja.

Kako porabimo prašičjo glavo.

Oснаčeno glavo prekolji, vzemi iz nje možgane in jo deni v razsol, ali jo kuhaj svežo v šari, ješprenju, kaši ali pa jo skuhaj in sesekljaj v krvave in riževe klobase, ali pa napravi iz nje stisnjeni želodec. Prav dobra jed je, ako kuhaš glavo v kislem zelju ali repi, ali pa v sladki repi, ali pa jo skuhaj in s kislim hrenom postavi na mizo.

Svinjska glava v šari. Olupi debelo rumeno korenje, zreži ga na krhlniku, ravno tako eno rumeno kolerabo olupi operi, zreži in stresi v lonec in naliž toliko vode, da je pokrito, prideni $\frac{1}{4}$ kg svinjske glave, par zrn kumne, osoli in kuhaj. Ko je skoro koleraba na pol kuhana ji prideni še 1—2 olupljena na kose zrezana krompirja. Vse skupaj kuhaj, da je mehko. Ko je kuhano stresi v skledo, meso pa zreži na kose in ga deni po vrhu kolerab.

Svinjska glava v šari drugače. Napravi vse kakor zgoraj, samo kadar je korenje meso in vse kuhano: vzemi meso iz lonca ga razreži. Napravi prav blede prežganje iz ene žlice masti in pol žlice moke, ter ga stresi v kolerabo, katero prav dobro z žlico stlači. Ko se prevre, stresi šaro v skledo in povrhu naloži koščke glave.

Svinjska glava v kislem zelju. Skuhaj kaj od glave, uhlje ali rilec. Posebej pa kuhaj kisló zelje. Nato razbeli v kozi eno žlico masti in zarumeni v njej na kosce zrezano čebulo in prideni pol žlice moke; to prežganje stresi v kuhano zelje, v katero prideni tudi kuhane uhlje ali rilec, zalij z juho od uhljev in pusti, da vse skupaj vre četrt ure. Če hočeš prideni še kuhan in na kosce zrezan krompir.

Svinjska glava v kisli repi se prav tako napravi kakor v zelju.

Svinjska glava v kisli repi se prav tako napravi kakor v zelju.

Svinjska glava v sladki repi. Olupi in nakrhlijaj repo, deni jo v lonec in zalij z vročo vodo. Pridaj repi ščep kumna, soli in košček prašičje glave. Ko je repa na pol kuhana, ji pridaj olupljen in na kosce zrezan krompir. (Vode naj bo toliko, da lahko vre.) Ko je vse mehko, zreži meso na kosce in vse skupaj stresi v skledo.

Radi pomanjkanja prostora smo morali ostale članke odložiti.

Sukno, žensko volneno blago za obleke, barhente, flanele in drugo perilno blago kupite po nizkih cenah pri Oblačilnici v Ljubljani, Miklošičeva cesta.

To je veselje, taka pena!

Kdor uporablja „GAZELA“-milo, ima prijetno delo in je hitro golov. Iaz ne perem nikdar z drugim kakor z „GAZELA“-milom.

**GAZELA
MILO**

Franjo Neubauer:

Spavaj, Jezušček!

Angeli so ti odpeli
rajski spev,
na perotih odhiteli, —
tih je hlev.
V mraz živinica je sopla,
borni Ti ogrela stan,
pesem Te je mehka, topla
sazibala v san miran. — — —
Zbor umolknil je krilati,
tihu bdi ob Tebi Mati.
Tudi Ona je izlila
v pesem nežnega srca
svoje misli in čutila:
Dete svoje je ljubila
in častila in molila
v Tebi svojega Boga.
Zdaj zamaknjeno, pobožno
v ličice strmi Ti rožno,
v srcu tiha ji radost
premišljuje vso skrivnost.
Srečna Mati, Dete srečno,
ki z ljubeznijo si večno
Mater si izbralo to,
da odrešiš zemljo široko!
Spavaj sladko, sanjaj mirno,
bdi nad Tabo vse nebó.

M. B.:

**Mamica, kaj bi najrajši
dobila od Jezuščka?**

»Mamica, kaj bi ti najrajši dobila od Jezuščka?« je vprašala šestletna Anica svojo mamico, ki je že nekaj tednov ležala v silnih bolečinah.

Gospa Ana se je z muko nasmehnila in s trudno roko pogladila hčerki zlate kodrčke. Mesto odgovora so se ji prikradle solze v oči in so počasi polzele po licu.

»No mamica, ne joči; saj je danes sveti večer. Danes pride sam Jezušček z nebes poslušat želje ljudi. Tistemu, ki je bil priden in ki lepo molil, potem Jezušček vsako željo usliši. Vidiš, ti si bila vedno pridna, moliš tudi lepo; tudi jaz sem pridna pa bom še bolj in tako lepo bom molila k Jezuščku, da me bo moral uslišati. Ne zame, samo zate bom molila, le za to, kar bi ti rada dobila. Ali bi poleg zdravlja še kaj drugega rada, mamica?« In dvoje velikih rjavih oči je vprašujoče zrlo na mamico — in dvoje čametastih ročic je mehko božalo mamico...

»Nič, Anica moja, nič, samo zdravila mi izprosi; tebe morda dobri Jezušček usliši.« Več ni mogla, solze so jo pričele dušiti. Mehke Aničine roke so ji božale vročo glavo, postale so mokre od mamičinih solz. Njena usteca pa so znala tako lepo tolažiti.

Prišel je očka domov in stopil k bolnici. Deklica se mu je brž privila krog vratu.

»Kajne očka, da boš tudi ti lepo molil danes za mamino zdravje — zdajle, ko pride Jezušček k nam. Glej, mamica tako joče! Pa ni potreba, da joče, ker je Jezušček zelo ušmiljen. Ako bomo vsi trije lepo prosili, nas čisto gotovo usliši. Morda prav kmalu pride; zato bomo kar začeli. Jaz bom pokleknila, ti boš pa sedel poleg mame, ti moraš moliti na glas z menoj, mamica naj

pa samo misli — saj Jezušček ve, da težko govori.«

In pokleknila je Anica ter pobožno sklenila ročici. Proti nebu je povzdignila oči in molila: »Dobri Jezušček v nebesih tam gori, pridi k nam na zemljo in ozri se v našo hišo. Glej, mamica moja že dolgo hudo bolna leži, zdravniki ji ne znajo pomagati — daj, ozdravi jo ti... Vidiš, jaz bi imela rada punčke, posteljico in še drugih igrac — pa vsega tega zdaj ne maram; pošlji vse to kam drugam, jaz tega res ne rabim — samo mamici moji zlati zdravje daj. — Za mamičino zdravje te prosimo zdaj očka, mamica in jaz — vse tri boš pa ja uslišal... Ljubi Jezušček, pa kmalu mi ozdravi mamico, če že danes ne, pa vsaj jutri zjutraj, da bo zdrava na sveti dan. Prosimo te še enkrat prav lepo jaz, očka in mamica, prinesi mamici zdravje — meni pa nič. Amen.«

Zaupljivo je zrla proti nebesom, ko se je pokrižala. Nato pa je poskočila kot mala srnica in zaklicala: »Mamica, mamica, zdaj pa nikar več ne joči; jaz vem, da boš jutri čisto gotovo zdrava!«

Očka jo je dvignil, mamica jo je poljubila. Takrat je Anica spet opazila vlažen lesket v mamičinih očeh...

Nato je morala spat, očka pa je ostal pri mamici. Hitro je zaspala in sanjala, da mamica, kot nekdanj, šiva na vrtu, Anica pa skakaje trga ročice. Ko jih ima že lep šop, venček. Ko je gotov, zleze mamici v naročje. Jih prinese mamici, katera splete zanjo Ah, tako prijetno je sedeti z venčkom na glavi v maminem naročju...

Ze zgodaj se je zbudila in začudeno gledala krog sebe... Ah da, saj danes je že zdrava mamica! In urno je stekla, da bi presenetila mamico še v postelji.

Ko je videla, da očka še vedno otožen sedi pri maminu postelji, se je le strahoma približala in tiho vprašala, če je še vedno bolna.

»Ne, mamica ni več bolna. Jezušček je tvoj močitev uslišal, ozdravil mamico in jo vzel kar seboj v nebesa. Naju pa j. pustil sam tu doli; veliko morava moliti, da pride še po naju.« Krčevito je stisnil Anico k sebi, kot bi se bal, da mu še nje kdo ne ugrabi. V dolgem, ljubečem poljubu pa sta prišli do izraza očetova neskončna bol in brezmejna ljubezen do otroka.

J. Jalen:

Pastirček Janček.

Na paši med zelenimi griči za vasjo je preživel, prepel in prevriskal Janček polne dneve — juhu. Kresne noči je presanjal na svežem, dišečem senu na skednju. Na zimo si je postlal na gorkem v hlevu pri živini, jo krmil in snažil in ji nastiljal. Pomladno cvetje in zrelo žito poleti, jesenske slane in zapadla zima, vse mu je prinašalo veselje. Niso bili Jernejčevi, katerim je pastiril, kakor je toliko samogoltnih gospodarev široko po vesoljni zemlji in brezsrčnih gospodinji, ki vzamejo dečke iz revnih družin, kjer ni dovolj kruha za vsa usta, pa ga jim tudi sami ne dajo, čeprav ga imajo obilno, ali, ki prevzamejo sirote, pa so jim kruti pisani očetje in matere. Ne, niso bili Jernejčevi taki. Našli so ga, ne-

bogjenca, v hlevu, dajali mu mleka in kruha in vsega dovolj — česar bi mu pri lastni materi skoro gotovo manjkalo — ogo-varjali so ga s prijazno besedo in se mu od srca smejali, če je kakšno posebno uganil.

Mahu je prinesel za božič, najbolj gosto zraščene in lepo zelenega, saj nihče ni poznal vseh koticov v gozdu tako kakor on; izrezaval in lepil je na podstavke pastirce — davne njegove tovariše — in ovce in drugo živino, sedanje njegove varovance; pomagal je postaviti hlevček za Jezuščka, božjo mater Marijo in skrbnega rednika svetega Jožefa. Na beli pesek za cesto iz Betlehema do hleva je pozabil, sneg ga mu je zapadel, pa je gazil visoko v hrib, ga izkopal izpod snega, ne dosti manj belega kakor je bil sneg sam.

Veselil se je na polnočnico, pa drugi niso nič manj hrepeneli po njej. Kako so ga nagovarjali, če bi upal same ostati doma. Ne, strah ga ni bilo nikoli. Pravično je sam sebi priznal, da imajo drugi, ki so bili vedno dobri z njim, pravico iti kakor on, najmanjši. Ker je vse kazalo, da bo morala varovati gospodinjo, jo je sam nagovarjal, naj mu le zaupajo vso hišo. Na tihem je bil nevoljen na dekle, da morejo biti take.

Dali so mu kruha in orehov in odšli. Janček je skrbno zapahnil duri, zlezel za peč, tolkel orehe in drobil z belimi zobmi sladka jedra. Na mizi je gorela svetilka, — božično noč mora biti luč v hiši vso noč — pred jaslami pa je trepetala oljenka.

Zamislil se je v jaslice v kotu: »Da so mogli biti taki v Betlehemu. Marije in Jožefa niso sprejeli pod streho. Da bi sedaj potrkala na Jernejčeve duri. Odprl bi jima, poprosil jih, naj sedeta k peči ali, če hočeta, naj se gresta pogret za peč, postregel bi z orehi in kruhom, zavrel bi jima mleka, natočil v beli skodelici in položil pred nju najbolj svetle žlice; prav nič bi ne bila huda gospodinja, prav dobro vem; hleb in nož bi jima prinesel iz omare, in prosil, naj si odrežeta; sam še nikoli ni odrezal kruha, pa bi bilo hudo nerodno, če bi ga tako grdo drobil, kakor ga je dninar Jaka. Ne pustil bi jih prej oditi, dokler bi se ne vrnila gospodinja, ki bi jima, Mariji in Jožefu, z vsem postregla. Gospodinja, to bi ga pohvalila. Vi bi bili veseli, dekla Mica pa bi ob prvi priliki iz same nevoščljivosti oponesla, da je Janček sam vse, drugi nič, ta Janček in Janček.

In Jezušček bi prišel na svet in spal bi v gorki postelji, ne pa na mrzli slami v jasliah. In angelci bi mu peli, in pastirci bi ga prišli moliti. Kateri pastirci? Iz hlevov, kjer spe, bi jih angeli sklicali. Ali tudi z gorkih zapečkov?

Postalo mu je tesno: »Vse noči spim na slami v hlevu, nocoj pa, ko Jezušček spi na slami v hlevu, se grem za pečjo ob orehih in kruhu — Ne — Ne bom — V hlevu jih počakam, da se vrnejo od maše.«

Poskočil je na tla, prižgal okajeno hlevno svetiljko, nataknil coklje, skrbno

Največja izbira

vsakovrstnega sukna in hlačvine za moške obleke
A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10.
ga

zaklenil vežne duri in zapahnil hlev. Sedel je na svoje ležišče in odleglo mu je.

Okrog polnoči je vstala vsa živina in Čuvaj, stražar hiše, mu je popraskal na vrata. Spustil ga je na gorko, in sam tenko poslušal, da bi se kdo ne pritihtapil k hiši, poslušal klee, na slami v hlevu, ko je prebiral jagode rožnega venca — — —

Čuvaj je začutil ljudi, koj na to je prepoznal Janček po škripajočem koraku gospodinjo. Stopil je v mraz. »Kaj delaš v hlevu,« se ga je skoraj prestrašila. »K živini sem malo pogledal,« je kratko odgovoril.

Ali sedaj veste, zakaj so imeli Jančka pri Jernečevih radi? Janček, naš Janček!

Ali veste, zakaj je Gospod nasvetoval bogatemu mladeniču: »Prodaj vse, kar imaš, daj ubogim in hodi za menoj.«?? Ali veste zakaj je govoril: »Kdorkoli se poniža kakor otrok, je večji v nebeškem kraljestvu — Kdor pa pohujša koga teh malih, ki verujejo v me, bi mu bilo bolje, da bi mu obesili mlinski kamen na vrat, in ga potopili v globočino morja.«??? Ali veste?

Jaz vem, ker je moj prijatelj Janček, pastirček Janček.

n Krajevni odbor Kmetske zveze vabi na redni občni zbor, ki se vrši dne 27. dec. v Ljudskem domu v Št. Vidu nad Lubljano. Ker se bodo obravnavale važne zadeve, pridite v obilnem številu, da izrazite na zborovanju svoje želje, da se o njih porazgovorimo in rezultate sporočimo na primerno mesto. — Načelnik.

Občine, občinski odborniki, možje in fantje ne pozabite ob novem letu naročiti Občinsko upravo, ki je edini strokovni list v občinskih, davčnih, cestnih in vojaških zadevah.

Franjo Neubauer:

Kako ti mamica je rekla?

Ni mehka Ti sibelka tekla,
imel je ni zate ves zemeljski krog.
Na slami si v jasliah spaval ubog.
Kako Ti je mamica rekla:
»Moj revček, moj sinček, moj Bog?«
Kako je takrat šepetala,
ko Tebe užival pogled je ljubeč
in vendar ob Tvojem uboštvu trpeč?
Devica in Mrti je znala,
da Božji si Sin,
da Kralj si višin,
da Troje je stvarstvo vesoljno.
Ko v zimi Te v jasliah gledala je
in svoje se reve zavedala je,
trpela je vdano in voljno.
Saj živel je v srcu Marije spomin
na Božjega slā oznanenja,
krepila jo vera sred bolečin,
da tu je svetā odrešenje!

M. P.

Rojen je Rešenik...

Tudi hiralnice Božič ni prezrl... Sestre so hotele veselo presenetiti svoje varovanke in so se že nekaj dni trudile s pripravami. Na sveti večer so pa postavile še popolnoma okrašeno božično drevesce v sobo, v kateri so ležale najbednejše, ki

niso več mogle s postelje. Vse ostale pa so več ali manj težko pridrsale do te sobe, kjer naj bi vsaktera našla željeni božični mir.

Zdaj!... Zazvonikalo je, v istem trenutku pa so že tudi zagorele električne lučice in pokazale drevesce v velikem sijaju. Ah, koliko lepote! In zablistalo se je v vseh življenja že trudnih očeh, in v tišem zamaknenju so obstale nekaj trenutkov.

Da, toliko bogastva je tu nakopičenega. Saj to so prava zlata jabolka, ki rasto v začaranem kraljestvu, o katerem se je dalo tako lepo sanjati ob babičinem pripovedovanju. Pa medeni kolački in zvezdice, čokolada in bonboni vise kar na zlatih nitkah po smreki, prav kakor v deveti deželi. Tudi zlata ptička, ki tako lepo poje, da jo je menih zamaknjen poslušal celih sto let, se je vsedla na eno od zgornjih vejic. Glejte, odprt kljunček ima — saj poje? ... Da, ali jih slišite — te lepe božične melodije? ... In prav na vrhu? Angel s trobento oznanja rojstvo Odrešenikovo. Kaj ni ravno zatrobil, da prinese božji Sin, ki pride še danes na svet, odrešenje tudi njim — tako ubogim? O Bog, kako neskončno si dober!

Glava si volase žene klone in zasanja... Tudi ostale starke odmaknejo poglede od drevesca, druga za drugo sklonijo glave, globoko, prav do prsi, nekatere pa brezizrazno zastrme predse. — Vse sanjajo... Semintja se katera mahoma vzravna in išče s pogledom gotovo točko na drevescu. Ko jo najde, obstoji; nato pa spet nadaljuje sanje v spominih.

Usmiljene sestre so stopile bliže k drevescu in zapele božično pesem. Toda toliko da je zadonela njih prva melodija — že se jim je pridružil simpatični alt srebrnolase žene. In glej, kot na povelje so se odpirala usta, zjasnila se nagubana čela in iz ovenelih grl so prihajali šibki a jasni glasovi. Tudi one, ki so ležale, so se morale dvigniti. Njih slaba telesa so se opirala s komolci na blazine, usta pa so v blaženem trepetu prepevala »Sveta noč — blažena noč«...

Skrbno naštudiran koncert samih izvežbanih glasov ne bi mogel ganiti bolj, kot je ganila »Sveta noč« teh ubogih, bednih starih, ki so v to samo pesem izlile vso srečo, bol in hrepenenje celega življenja.

»Sveta noč — blažena noč«... Samo ena usta se ves čas niso odprla. Glava je mirno počivala na blazini, oči pa so stremele v vrh drevesa, kjer je angel oznanjal odrešenje ljudstvu.

Utihišlo je petje... Iz kapele je vabilo... Z dolgimi pogledi so se poslovile od drevesca, kot bi si ga hotele za večno vtisniti v spomin, nato so zapuščale sobo — potrte in uboge. Sklonjenih glav in vlažnih oči so prihajale druga za drugo v kapelo...

»Rojen je Rešenik.« je pozdravila sestra, stopivša po polnočnici v sobo. Odzdrava ni dobila. »Bog jim je poslal lepe sanje za sveto noč« si je mislila in stopala od postelje do postelje.

Pri ženi, ki je še vedno strmela v angela, je obstala. Utrnila jej je biserno kapljico z velega lica, prišgala je svečo in pokleknila...

Dajte nam zopet jaslce nazaj!

Ta klic odmeva v zadnjih letih vedno bolj po vseh katoliških deželah. Ta klic naj vpoštevata tudi med nami vsaka krščanska hiša! Saj so jaslce tako prikladne ravno za sedanji čas. Znamenje časa je namreč pomanjkanje medsebojne ljubezni. Nele celi narodi so si kljub mirovnim konferencam in razsodiščem med seboj odtujeni bolj kot so si bili v preteklih stoletjih, ampak tudi posamezni sloji in celo člani iste družine so si dostikrat med seboj navskriž. Kje pa se hočemo vsi, zlasti pa še naša mladina navzeti medsebojne ljubezni, če ne ob jasliah? Ob pogledu na darežljivo ljubezen božjega Deteta mora tudi naše srce postati velikodušno napram Bogu in ljudem. Nič čudnega, da je ravno sveti Frančišek Asiški, ta seraf ljubezni v človeški podobi, svoj čas, ko je bilo človeštvo podobno razdvojeno med seboj kot današnje dni, prvi postavil jaslce in da so tudi jaslce mnogo pripomogle k njegovim uspehom.

In kako bogat vir veselja so jaslce za vse, posebej pa še za mladino! Nemški mladinski pisatelj Krištof Šmid piše v svojih življenjskih spominih, rekoč: »Se sedaj se natančno spominjam vseh onih zlatih ur, ki sem jih kot otrok že davno preživel ob jasliah. In brez jaslci bi nikdar ne bila nastala moja povest: Na sveti večer, o kateri pravijo, da je najlepša. In ne samo Krištof Šmid, ampak vsak, ki je imel v mladih letih priliko uživati srečne ure, ko je postavljaj in gledal in drugim razkazoval svoje jaslce, ve, da so bile to najlepše ure njegovega življenja.«

Zato pa jaslce nezaj, kjer so izginile, v vsako tudi najrevnejšo hišo, da bodo tudi revni otroci bogati na božičnem veselju. Saj za jaslce ni treba bogve kaj posebnega. Treba je zdravega očesa, ki ima smisel za lepo obliko in lepoto barve, treba je spretnih roke in iznajdljive domišljije. Vse drugo se dobi v gozdu ali doma pri hiši, oziroma za mal denar v prodajalni. Lepo navodilo, kako postavljajmo jaslce, nam je podal letoš »Glasnik Srca Jezusovega« sledeče:

Stara deska ali pokrov kakega zaboja ti zadostuje za podlago jaslci. Za hlevček porabiš nekaj debelejših vej in vejic, ki jih primerno obrežeš in sestaviš. Za streho porabiš nekaj slame. Okoli hlevčka napravi hribček ali goro. Za bregove in višave porabiš deščice, zmečkan papir in druge drobnarije, ki jih polagaš drugo na drugo, vedno višje in jih pokriješ s peskom, mahovjem in drevesnimi skorjami. Skale, pregrade, hudournike lepo posnemaš z izjedeniimi, peščenimi ali svetlikačnimi se kamni. Da bolj drži lahko posamezne kose medseboj zlepiš z mizarskim klejem. Še lepše bo izgledalo, če vso podlago hribčka in višin iz kamenja in lesa prevlečeš s platnom, ki si ga prej namočil v redkem kletju. Platno se da oblikovati in ko se posuši, postane čisto trdo. Daj mu razne oblike: ravnine, bregove, soteske, votline itd. Če ga še primerno pobarvaš s krednimi barvami in obložiš z lahnim mahom, barvano volno, steklenim prahom, drobnim peskom itd. boš napravil krasno

pokrajino. To lahko po svojem okusu in iznajdljivosti še okrašaš s potočki in vodoravnimi (za to porabiš stanjel papir, barvano sadro-gips ali vosek), napraviš jezerce (košček zrcala), in prekope, hudournike itd. Naredi še pašnike, ceste in pota (nikoli ravna, ampak krivo se vzpenjajoča), lahko izrezlajš kak vodnjak, stopnice, plotove, vrtno ograje itd. Sploh je tukaj tvoji domišljiji in iznajdljivosti odprto široko polje; pazi samo, da bo vse lepo razvrščeno in ne preobloženo. Drevje, grmovje in

cvetje se da lepo posnemati z različnimi praprotnimi, gozdnimi lišaji, smrekovimi vejicami, malim gozdnim cvetjem itd. Z drobnim bršljanom in zimzelenom pokrij večje skale, male pa porosi s prav drobno razrezanim mahom. Ko je vse to gotovo, prični izrezovati podobe: Sveto Družino, pastirce, angele, živali itd. Te podobe se dobe na prodaj, pazi samo, da bodo res lepe in umetniško kaj vredne. Da bodo dobro stale, nalepi jih na trd papir in pritrdi z adaj ošpičen košček lesa (zobotrebec), da

jih zasadiš v mehka tla. Ne pozabi tudi na lepo, trdo ozadje: naslikaj gore, oblake in nebo, ki ga lahko drobno preluknjaš, da se vidi, kakor bi sijale zvezdice, če deneš zadaj luč: ali pa postavi zadaj Betlehem in okna hiš izreži, pa zaklopi z barvanimi prozornimi papirčki, da imaš zvečer čarobno razsvetljavo.

Če boš napravil lastnoročno take lepe jaslice, boš imel za trud in delo sam največje božično veselje, pa tudi drugi se bodo s teboj radovali.

V.

Storžek je lačen in poišče jajce, da bi si pripravil cvrtje, a cvrtje mu odleti skozi okno.

Medtem se je že zmračilo in Storžek se je spomnil, da ni še ničesar užil, in čutil je, kako mu kruli po želodcu, kar mu je vzbudilo poglavnost.¹

Otroška poglavnost je nepočakljiva; čez trenutek se je spremenila v lakoto, ki bi kar goltala, in že je bila volčja požrešnost in končno taka, da bi jo kar z nožem na debelo rezal.

Lačni Storžek je skočil k ognju, kjer je bil prislonež piskrček, v katerem je vrelo, in hotel je odmakniti pokrovko, da bi videl, kaj je v njem — a pisker je bil le naslikan... Predstavljajte si revčka, kako je obstal! Nos, ki je bil že tako dolg, se mu je podaljšal najmanj za štiri prste.

Nato je začel Storžek tekati po sobi in je stikal po vseh kotih, da bi našel kos kruha, pa četudi trdega ko rog, ali vsaj skorjico ali kako ogledano kost, ki je ostala psu, ali mrvo plesnive polente, ribjo koščico ali vsaj kako peško — kratkomalo kar koli, da bi le požvečil, a nič ni dobil, nič, pravi pravcati nič.

Lakota pa je medtem rastle in rastle in ubogi Storžek si ni mogel drugače pomagati, ko da je zeval; zeval pa je tako, da so se mu usta širila do ušes. In potem je začel pljuvati in je začutil, da je izpljuval želodec.

Jokajoč in obupujoč je po vsem tem vzdihnil:

»Murn Marnjač je imel prav. Slabo sem storil, da sem se uprl svojemu očku in bežal od doma... Če bi bil moj očka tu, bi ne umiral od neteka! O, kako huda bolezen je lakot...«

Pa se mu zazdi, da vidi na kupu smeti nekaj okroglega in belega, kar je povsem sličilo kurjemu jajcu. Samo trenutek in skok — in bil je na kupu. Res, bilo je jajce.

Kdo bi popisal dondkovo veselje — morete si ga samo misliti. Misleč, da bi utegnili biti vse le prazen sen, je obračal jajce v roki, ga gladil in poljuboval in poljubljajoč ga, je govoril:

»Ej, a kako naj si ga zdaj pripravim? Naj ga ocvrem?... Ne, bolje bi bilo, če ga skuham!... O, ali bi ne bilo bolj pametno, če bi ga pripravil ko volje oko?... Ali pa bi ga kar na mehko skuhal in popil?... Ne, najboljšo bo, če ga ocvrem v ponvi: preveliko željo imam, da bi ga jedel!«

Tako je sklenil in že je položil ponev na pečico, polno žive žerjavice; v ponev je dal mesto olja ali masla nekoliko vode in ko je začela vreti, tak!... je razbil jajce in se pripravil, da ga izprazni v ponev.

Pa kaj — mesto beljaka in rumenjaka je planil iz lupine vesel in prijazen piščanček, ki se je lepo poklonil in spregovoril:

»Hvala lepa, gospod Storžek, da ste mi prihranili trud, ki bi ga imel z lupino, ki bi jo moral prepikati. Na svidenje, imejte se dobro in pozdravite dom!«

In je odletel.

Ubogi lutek je obstal ko pribit, oči so mu debelo gledale, usta so se široko razprla, v rokah je pa držal — lupino. Ko se je opomogel od prve osupnenosti, se je spustil v jok in krik in obupan je začel cepetati z nogami in solzeč se, je ihtel:

»Murn Marnjač je imel res le prav. Če ne bi bil ušel od doma in bi bil moj očka tu, ne umiral bi zdaj od lakoti. O, kako huda bolezen je lakot!«

Ker mu je v trebuhu kar naprej krulilo in ni vedel, kako bi ga pomiril, je sklenil iti od doma in stopiti v bližnjo vasico, upajoč, da le naleti na kako dobro dušo, ki mu da ubogajme košček kruha.

Patrick A. Seehan:

Nodlag.

Povest irskega dekleta.

V. poglavje.

Nočni jezdec.

Težko bi bilo popisati in resnično naslikati zmešnjavo, ki je zavladovala po vsem mestu, ko se je v usodepolni petek zvečer ob šestih odprlo sodnijsko poslopje in se je strašna novica raznesla od ust do ust. Opomin nadsodnika Gradyja pri prejšnjem zasledanju, težave pri določevanju porotnikov, tradicija, da ne more nihče biti obsojen samo vsled pričevanja ovaduhov brez neposrednih prič, vse to je ljudstvo preverilo, da bodo obtoženci oproščeni. Njihovi prijatelji se niso niti potrudili, da bi si zagotovili odvetnika. Sedaj pa se je nenadoma vse izpremenilo. Obsojence so opozorili, da ne morejo pričakovati pomiloščenja; ker se je pa za nadaljnje obravnave obetal isti način dokazovanja — uvaduhi so se bahali, da hočejo »prisegati na debelo«, kar toliko pomeni, zagotoviti vladi obsodbe — ni bilo nobenega upanja tudi za ostalih sedemnajst obtožencev, zoper katere se je imela vršiti obravnava. Obup, težak obup se je polastil src mnogih, ki so prišli z dežele, da stoji očetu ali možu ali bratu ob strani v najodločnejšem trenutku njegovega življenja.

En sam slaboten žarek upanja je še sijal. Državni pravdnik je namreč bil naznanil, da se preloži obravnava o drugi skupini obtožencev na ponedeljek zjutraj. Saj vendar niso mogli zapreti zvestih porotnikov za osemindeset ur!¹ V soboto popoldne so

Razno.

Zensko lišpanje. Za časa franc. kralja Henrika IV. (1589—1610) se je lišpanje žensk tako razpaslo, da je hotel priti kralj ubogim zakonskim možem na pomoč. Na njegovo povelje so sestavili seznam 30 žensk, ki so najbolj zapravljale in so se najbolj razkošno oblačile; na cestah so jih aretirali in odpeljali v ječo. Pa tudi to ni nič pomagalo.

Morje in suha zemlja. Morje in suha zemlja sta tako razdeljena, da pride od vse zemeljske površine 28 odstotkov na suho zemljo, 72 pa na morje.

Cepitvenje proti nalezljivim boleznim so poznali Kitajci že v 11. stoletju. Cepitveno tekočino so vbrizgali moškim v levo nosnico, ženskam pa v desno.

Naše telo. Telo odraslega človeka obstoji iz 24 odstotkov okostja, 42 odstotkov mišic, 18 odstotkov masti, 7 odstotkov krvi in 9 odstotkov žlez. — Povprečna teža možganov Evropejca znaša pri moških 1382 gramov, pri ženskah pa 1219. Kitajci imajo težje možgane kot Evropejci, črnci pa lažje.

Neumen! Na Dunaju je povozil avto moža; šel mu je naravnost čez nogo. Policist pride, na tleh leži mož se pa smeja. »Ja, ali ste znoreli, da se smejete? In pri teh bolečinah! Oni pa pravi: »O, nič ne de. Jaz imam lesono nogo; samo za šoferja se bojim, ker se mu je avto pokvaril.«

Zenske vladajo. V Afriki je velika puščava Sahara. V zelenicah puščave in ob njenem robu živi narod Tuaregov. Vere so Mohamedove. Mohamedanke imajo obraz zastrt, pri Tuaregih je pa narobe: tam hodijo moški z zastritim obrazom okoli. To nam pravi, da ima tudi sicer ženska pri Tuaregih večje pravice kot moški. Tuareginja si izbere moža ona poučuje otroke in si lahko pridobi premoženje, do katerega nima moški nobene pravice.

Meso v konzervah. Včasih se meso v konzervah dolgo časa ohrani užitno.

¹ Otroška nepočaknost ob jedi (kobariški kot).

¹ Med obravnavo ne smejo porotniki občevati z drugimi ljudmi in so dan in noč pod strogim nadzorstvom. — Op. prev.

Danski raziskovalec Rasmussen je dobil na zapadni obali Grenlandije konzerve koštrunov, mesa, ki so bile shranjene tam že 40 let. Meso je bilo še prav dobro.

Bach Na Nemškem je rodovina Bach, ki je zelo muzikalna. (d. l. 155). do l. 1800. je izšlo iz te rodovine 22 odličnih glasbenikov; najznamenitejša med njimi je Sebastijan Bach.

Malta. Navadna malta postane najrjša šele sto let potem, ko smo jo vzduhali.

Toplota. Svila drži toploto 17 krat tako močno kakor zrak, bombaž in platno pa 27 krat.

Prepelica zelo slabo leti. Če je pa treba, posebnim taktom, ko se selijo, pa preletijo prepelice cela morja.

Krastača ali krota leže na leto 11.500 jajec, a samo vsako enajsto jajce je plodno.

Meh. Take mehove, kakor jih vidimo v kovačnicah, so poznali že stari Skiti 500 let pred Krist. rojstvom. Skiti so stanovali po obširnih planjavah na jugu sedanje Rusije.

Kaše ne dobijo zlepa hrane; lahko so brez nje več mesecev in jim to nič ne škoduje. Če pa kaj dobijo, se pa tako naličajo, da je videti, kakor bi hotela počiti, pa jim tudi to nič ne škoduje.

se vsi prijatelji obtožencev naglo posvetovali. Nihče sicer ni vedel, kdo pride pri drugi skupini na vrsto, toda to nič ne del. Vsi so bili prijatelji in sosedje. Vsi morajo ali skupaj stati, ali skupaj pasti. Da, a česa jim je upati? Isti sorodniki, iste priče, isti tožnik in podobni porotniki. Isti činitelji imajo nujno isti konec. Gotovo, če se ne najde kdo, ki to pravdo malo razrahlja in s tem, da izloči enega činitelja, uniči ves rezultat. Toda kje bi ga mogli najti? En sam je na Irskem — na vsem svetu — ki bi to mogel storiti in ta je devetdeset milj daleč na svojem domu ob Atlantskem oceanu. Ne, obljubil je jutri govoriti na velikem shodu v Traleeu o večnem najemniškem vprašanju. In tu ni niti železnice, niti telegrafa, niti pošte. Nemogoče!

Ne, ni nemogoče tisti ljubezni, ki jo goji brat za brata. Pripovedujejo o nekem konju tu v mestu, širokoprnem, mišičastem, s krepkimi pljuči. Ta pride, če se požene, do Macrooma in tam dobimo pripravo za nadaljnjo pot proti severu. In ti pojdeš? Da, jaz, William Burke, čigar brat tamle čaka obravnave — jaz odjaham v opatijo Derrynane, poiščem O'Connella, mu razložim vašo zadevo in ga pripeljem sem, če bo mogoče. Toda nagrada zanj? To je hitro opravljeno. V eni uri je zbranih sto guinej, konj je dobro nakrmljen in osedlan, majhna skupina ljudi zunaj mesta želi mlademu nočnemu jezdecu srečno pot, potrplje lepega konja po vratu, stisne jezdecu roko ob slovesu — in luči Corca utonejo za njim v popolno temo, ko zdirja v noč.

Važna, topla noč je, temna kot padzemlja. Niti konj, niti jezdec nista poznala poti. Vedela sta samo, da morata nekaj časa iti ob teku reke, katero sta slišala, kako šumi na desni preko kamenja in proda ter hiti proti morju. Bila sta že od glave do pete oškropljena s blatom in nežni, topli dež je premočil obleko jezdecu, ki se je bil lahko opravi, da bi njegovo breme ne težilo vrle živali, ki je s svojo vztrajnostjo in hitrostjo mogla rešiti marsikatero življenje. Toda niti žival niti jezdec nista čutila drugega

kot nagone velike sile, ki je budila vse njune moči in ki bi izpremenila njun uspeh v nepopisno zmago-slavje, njun neuspeh pa — ko se je mlademu možu zabliskala v glavi misel na to možnost, ga je začelo dušiti v grlu in moral je pogoltniti svojo ginjenost. Njegovega brata, mladeniča, ki se mu je bil priljubil s tisoč spomini na njegovo otroško, mladeniško in moško dobo, je mogel vsak čas pograbiti krvnik — ah, prestrašno je bilo misliti na to! Izpustil je vojke in si obrisal z roko, mokro od zimskega nožnega dežja, oči ter poglaval vrlo žival, da je še bolj hitela po svoji veliki nalogi. Videl je le motni lesk ceste pred seboj in pošastna drevesa, ki so se odbijala od neba in zopet izginjala. Slišal je samo šumenje dežja, ki mu je curljal po obrazu in rokah, ter zamolklo bučanje reke ob desni. Zda'pazdaj je zletel mimo kake delavske kočice, zapazil luč skozi mala okna ali, če se morda bila vrata napol odprta, revno družino pri preprosti večerji, in je mislil na njihovo srečo, on pa — o Bog, kolika preizkušnja! In zopet je hitel dalje v noč. Srečavali so ga ljudje in se umikali v jarke pred divjim jezdecem, ki je dirjal po cesti skozi blato in brozgo. »Življenje ali smrt!« so klicali drug drugemu; »ta jaha na življenje in smrt!« Ko so otroci, čepeči v svojih kočah krog napol ugaslega pepela, slišali naglo, težko topotanje hitrega konja, so si šepetali: »Jezdec brez glave!« Nekolikokrat so ljudje svareč klicali za njim, toda on se ni menil. Za njim je bilo nekaj strašnega, prikazen obupne groze; in pred njim nekaj — mož, ki je mogel to prikazen preganiti, za drugo se ni brigal. Včasih se je moral ustaviti pred razsvetljeno kovačnico ali pred delavsko hišico, da povpraša za pot, vaščani pa so, prestrašeni ob pogledu nanj in na zasoplega konja, izpraševali:

»Kaj je, dečko? Zaradi bolezni?«

»Zaradi smrti,« je odgovarjal. »Katero pot?«

Hitro, hitro!

In oni so kazali, za pošastnim jezdecem, ko je izginil v temi, ter pritajeno dejali: »Bog nas varuj vse to blaženo in sveto noč!«

Materam!

Ko zbiraš svete božične dni svojo družino ob jaslicah, nekako polagaš račune sv. Družini o svojem delu izza zadnjega Božiča. V marsičem ti je srce lahko in vest mirna: v tvoji družini ni prostora za hudo-bije v različnih oblikah. Obvarovala si jo v tem oziru mnogega zla. Ni ti bilo vselej to lahko izpeljati, ker ti je manjkalo sredstev za to. — Tu, pri letošnjih jaslicah, ko ti hite misli v preteklost in prihodnost, te spomnim na eno važno sredstvo, ki ti bo mnogo pripomoglo k lepim uspehom tvoje domače vzgoje, namreč na čtivo, t. j. knjige in časopise, ki jih čita tvoja družina. Morebiti v preteklem letu nisi obrnila toliko pažnje na to važno in odgovorno plat tvojega gospodinjanskega dela, kakor bi bilo treba. Za prihodnje mora biti v tem oziru vse drugače. Z odprtimi očmi pazi na knjige in časopise, ki prihajajo v tvoj lep dom! Prečitaš še enkrat prevažno škofovo okrožnico v Domoljubu, da spoznaš svojo veliko odgovornost! Prečitaš še prav posebno, kateri časopisi so tam imenovani in priporočeni, potem pa poskrbi, da naročiš vsaj tri: enega za tvoje male, enega za tvojeja že doraslega sina, ali doraščajočo hčer, enega za tvojega moža in tebe! Mislim, da ti ni treba šele naštevati, kaj ti listi so to. — Te dni pa prihajajo tudi lohorjeve knjige v tvoj dom. Ko jih gre iskat v župnišče, plačaj

ž ekar tudi za naprej. Tako bo tvoja družina v tem oziru dobro preskrbljena. — Kakor smo včasih rekli: Povej mi, s kom obučuješ, pa ti povem, kdo si, tako danes lahko rečemo: »Povej mi, kaj bereš, in ti povem, kaj si!« Lahko pa rečemo še več: »Povej mi, koga si pridobila za katoliški tisk, pa ti povem, koga si rešila večnega pogubljenja!« (Brumat). — Krščanska mati zavedaj se svoje svete dolžnosti!

ČUDNO.

Ostri predmeti, igle, koščice, ki pridejo z ostrim koncem naprej v čreva, se tam obrnejo, ne da bi čreva ranili, in pridejo s topim koncem naprej ven.

DROBIŽ.

V nekaterih krajih Avstralije nosijo konji namesto podkev usnjate čevlje. — V 10.000 litrih zraka so samo trije do štirje litri ogljikove kisline. — Na Nemškem je 7000 vrst divjih cvetic. — V kitajskih gledališčih igrajo ženske vloge večkrat moški. — Domačini v afriški republiki Liberia si namažejo noge s češnjevim sokom in prepodijo s tem duhom strupene plazee živali. — Jež prenese toliko strupa, ki po-

vzroča otrpnenje tilnika, da bi ta strup lahko umoril 8000 ljudi. — Gaganje gosi je njih pogovor in se prav dobro razumejo. — Zrak, ki ga izsopemo, ima stokrat več ogljikove kisline, kakor oni, ki ga vdihamo. — Nekateri sicer užitne živali so včasih neužitne, če je njih prehrana drugačna, če se drstijo itd.

KITAJSKE VDOVE.

Vdove na Kitajskem zelo častijo in sicer zato, ker imajo v svojem umrlem možu toplega priprošnjika v nebesih. Če se spet poročijo, izgubijo to ugodnost; zato je bila to kar pregreha, če se je vdova spet poročila. Danes se pa tudi v tem oziru na Kitajskem obrača.

KRI V ČLOVEKU.

Odrasli človek ima okoli 25 billionov rdečih krvnih teles, v vsaki kaplji jih je 4 do 5 milijonov.

PRIDEN DELAVEC.

Leta 1810 je Anglež I. Green položil temelj za cerkev, ki jo je nato v sedmih letih sam sezidal.

KANALI NA MARSU.

Na planetu Marsu so kanali o katerih učenjaki se sedaj ne vedo, kaj pomenijo. Dolgi so po 500 do več tisoč kilometrov, vsak se konča v morju ali jezeru ali kak-nem drugim kanalu. Široki so 30 do 300 kilometrov, morebiti tudi pod 30 km, pa

jih z našimi daljnogledi ne moremo opaziti.

PRVA PRAVA URA.

Prvo uro s pravim ogrođjem je napravil okoli leta 1000 francoski menih Geroert. Prej so poznali samo solnčne ure.

NAJPRIKLADNEJŠA TOPLOTA.

Človek brez obleke se najbolje počuti pri zračni temperaturi 35 stopinj Celzija, oblečen pa pri 15 do 18 stopnjah.

ZA NAMEČEK

Kobilice. Zadnjič smo govorili o ščurkih, ta jih zmečkajo in delajo iz njih olje za aeroplane. Sedaj so začeli tudi s kobilicami tako delati. V Južni Afriki jih je včasih toliko, da zatemnijo nebo, v Južni Ameriki uničijo cele žetve in ogledajo vse, kar jim pride pod zobe. Tisoče ptic letajo nad njimi in se pasejo v njih, nešteto četrveronožcev jim sledi in jih ugonablja, a vse zastoj, zmeraj jih je dosti. Včasih gredo po več kilometrov na dolgo in široko, čez gleženj se vdereš, če stopiš med nje. Sedaj pa so jih začeli po načrtu preganjati, jih stisnejo in pošiljajo kot gnojilo v Evropo. Iz Argentine jih bodo poslali na leto na stotine vagonov.

Hm! Zdravnik vpraša ženo: »Ali pride Vaš mož kaj k zavesti.« — »O je,« včasih že. Včeraj na primer se je tako zavedel, da ni hotel vzeti Vaših zdravil.«

Zlobno. Neki verižnik je pripovedoval, kako je osamljen in kako ravno praznike večkrat sam preživi. Pa se nekdo oglasi: »Ali si o praznikih zmeraj zaprt?«

Pametni mož. Moja šivilja je pisala mojemu možu, da mi toliko časa ne bo nič več naredila, dokler ne bodo moji račun poravnani. — »No, in kaj ji je tvoj mož odgovoril?« — Zahvalil se ji je, grdo-ba.«

Iz Pariza v Vladivostok. Vladivostok je mesto na oni strani Azije, že v bližini japonske. Sedaj bodo vpeljali vlake, ki bodo vozili iz Pariza naravnost tja. Vožnja bo trajala 13 dni.

Neznana lastnost motorja. Zrak pritiska na nas, in sicer tembolj, čim bolj gremo proti morju, zato ker so plasti tam gostejše in ker jih je več. Ta lastnost zraka vpliva tudi na motorje in sicer na ta način, da zmorejo z višino zmeraj manj dela. Motor, ki ima na zemlji ob morski gladini 35 konjskih sil, jih ima v višini 1000 m, samo še 28, v višini 2000 m 24, 3000 m 20, v višini 4000 m pa samo še 16 in pol, torej manj kot polovico začetne moči.

V vsako hišo Domoljuba!

Vsako že ve, da se najbolje kupi pri Josip Petelinc, Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika ob vodi levo
Nogavice, rokavice, žepne robce, spodnje toplo perilo, volno, kolenino, klate in podloge ter vse potrebščine za šivilje, krojače čevljarje, sedlarje na veliko in malo.

Vesolja vsi kipe
Bolezni pa beže
Ker stopijo na plan
Zdravlini

Edina prava Izdelovalnica:
Rastlinska destilacija
E. JERAS in drug
Ljubljana - Moste

PRIPOROČAMO SLEDEČA ZDRAVILA:

Hočevarjeva aromatična **ŽELEZNATA TINKTURA** zoper slabokrvnost, slabo prebavo in oslabelost vsake vrste. Pol-litrska steklenica 20 Din. Za uspešno zdravljenje je porabili 3 steklenice. Rastlinski **KREPILNI ELIKSIR**. Krepi želodec in dviga tek. Steklenica 15 Din.

»Lecithin«-**KROGLICE** z železom. Za živčno oslabele, nervozne in od duševnega in telesnega dela izmučene. Škatlja 24 Din.

Rastlinski **ČISTILNI PRASEK**. Čisti želodec in kri. Škatlja 10 Din.

»MIGRENOL«-tablete proti glavobolu, trganju in vročici. Tuba 15 Din.

KAPLJICE ZOPER SLABOSTI. Se jemljejo na sladkorju ali na vodi. Posebno na poti ne bode brez njih! Steklenica 10 Din.

PROTINSKI CVET. Preizkušeno mazilo zoper revmatizem in trganje. Steklenica 14 Din.

PRSNI SOK in PRSNI ČAJ. Zoper kašelj in bolečine v prsih. 16 Din.

ZA ŽIVINO:

»BOSULN«-**SVEČICE** zoper srmačno vnetje in jabolovost krav in telic. Z zdravn. navod. 30 Din.

Sadnikarjev zdravilni **PRASEK** zoper obojenje prašičev. Izborna preizkušnja pri boleznih na prebavilih, zaprtju in rdečici. Z živinozdravniškim opisom rdečice 12 Din.

»HESALIN« uniči takoj vse uši in bolhe pri domačih živalih. Tuba z navodilom 8 Din.

KONJSKI CVET. Fluid za mazanje, staro, izborno zdravilo. Steklenica 15 Din.

REDILNI PRAH za živino. Škatlja 5 Din.

Zdravilno **MAZILLO ZA ŽIVALI**. Celi rane in suhi hraste. Tuba 10 Din. — Za vse te izdelke zahvale na razpolago! V zalogi vsa druga zdravila! Izdeluje in razpošilja z navodili samo

lekarna Mr. Stanko Hočevar, Vrhnika 23.

30% popusta na čevlje, gamašne, jermena, taške, podnožnike vsakemu, ki pred Božičem kupi v naši
detaljni prodaji v Pollakovih hiši,
Dunajske cesti št. 23, na dvorišču.

Tovarna za usnje in čevlje

Carl Pollak d. d. v Ljubljani.

»JULLIENOVO« čistilo za hitro in uspešno
čiščenje vina!

Uporabljajte to sredstvo vestno in ob vsaki potrebi, ker kalno ali nečisto vino nima prave cene ter ga vsakdo zavrže! Uporaba je enostavna. Prodajalci zahtevajte specialne ponudbe. Glavna zaloga: Drogerija **SANITAS**, Celje in Ljubljana.

Ali ste že poskusili? Kar je bilo nekaj — to velja tudi danes. Uporabljajte staro, vsestransko preizkušeno sredstvo redilni prašek za živino, posebno za prašiče, »**MASTELIN**«, zakonito varovana znamka. Z malim zavitkom za 12 kron se prepričate. Razpošilja **A. KOSEC**, Maribor. 3 in 5 kg po pošti, franko hiša, pakovano v zavitkih po 1/10 in 1/5 kg. Za trgovce 50% popusta. 6770

Ne zamudite! V Vašo korist je!

TEKSTILBAZAR

Ljubljana, Krekov trg 10
pritličje in prvo nadstropje

prodaja:

flanelo za srajce in bluže po
Din 10-50,

štoffe, dubline, kamgarne,
velurje, belo blago, porhate, prešite odeje in vse

oblačilno blago
po čudovito nizkih cenah.

Ženini in neveste! Predno nakupite
balo, oglejte si našo zalogo!

Ostanki v prvem nadstropju za skoro
polovično ceno!

Pišite po cenik! Pišite po cenik!

ČAJNA ROČKA zlata

visoko plemenita in najfinerša
zdravilišna mešanica
v najdovršenejši popolnosti,
edina obstoječa čajna mešanica
najfinerših cvetov in nepre-
kosljiva v izdatnosti, v porabi
ne dražja kot srednje vrste.

Semensko DETELJO

kupi **FRAN POGAČNIK** — LJUBLJANA, Du-
najska cesta št. 36. 8170

Usem kovačem

ki so se že, pa tudi onim, ki se še
le bodo poslužili pri meni s koksom
in kovaškim premogom, želim prav
vesele Božične praznike, ter srečno
in zdravo **Novo leto 1926!**

Dom. Čebin

zaloga koks in kovaškega premoga
Ljubljana, Wolfova ulica št. 1

Prevzetnost

«, preveč se zanašati na srečo zdravja, misleč: »Meni se ne more ničesar zgoditi!« Nikomur še ni bilo ob zibelki sojeno da ga ravno nikdar ne bodo zadele bolečine. Najmanjši prepih čisto zadostuje, da se pojavijo reumatične bolečine, trganje, zbada-

nje, zobobol ali nadležen nahod. Previdni ljudje imajo vedno v hiši Fellerjev blagodišči »Elsafluida«, ki jih zavaruje zoper nemile slučaje. Tudi našim čitateljem priporočamo to preizkušeno, staro in dobro domače sredstvo in kosmetikum. Močnejše in večjega učinka kot francosko žganje in je najbolje sredstvo te vrste. 6 dvojnati ali 2 veliki

spec. steklenici za 63 Din, 12 dvojnati ali 4 velike spec. steklenice za 99 Din, 36 dvojnati ali 12 spec. steklenic za 250 Din že obenem z zabojem in poštno razpošilja po povzetju ali proti vnaprej poslanemu denarju lekar. Eugen V. Feller v Šubići Donji, Elsatrg 16, Hrvatska. - Posamezne steklenice Elsafluida po 10 Din v lekarnah in sorod. trgovinah.

ZLATOROG TERPENTINOVNO MILO

Pesnik mu je dal lepo ime
kemik pa idealno sestavo!

Terpentín je bil že od nekdaj znan kot izvrstno sredstvo za čiščenje madežev in ga uporabljaja kot tako vsaka gospodinja. Kakovosti ZLATOROG MILA je povsod znana, kar dokazuje njegova splošna uporaba in priljubljenost. — Ta dva močnata čistilca sta združena v ZLATOROG TERPENTINOVEM MILU v neprekosljivo naše pralno sredstvo. Npravite tudi Vi poskus in kupite idealno milo: v vsakem 1000. kosu je vprešan zlatnik za 10 frankov

Poročne PRSTANE

v veliki izbiri priporoča JOSIP JANKO, urar v Kamniku, na štni (nasproti farne cerkve). 8360

Vajenca

krepeča, za sodarcko obrt, sprejme pri prosti hrani, stanovanju in perilu FRAN REPIČ, sodar, Ljubljana — Tinovo. - Osebnosti ali pismene ponudbe na gorenji naslov. 3

Izgubila se je PSICA

»Torinca«, rujave barve, vse štiri noge bele in na glavi bela lisa. Najditelja prosim, da se javi proti nagradi Francu Hriberniku, Puštal, p. Škofja Loka.

KMETSKO DEKLE pošteno, 15—17 let, vajeno nekoliko poljskega dela, se sprejme takoj. Zglasiti se je: Dravice 30, p. št. Vid nad Ljubljano.

POZOR! — Poučujem redno

krojno risanje in prikrojevanje

damskih oblek za dom in poklic. Obenem dajem tudi pouk v šivanju. ROZA MEDVED, oblistvo: konces. učilišče, Ljubljana, MESTNI TRG štev. 24. Učenkam izven Ljubljane se na željo praskrbi po ugodni ceni hrana in stanovanje. 8209

Gospodinje, šivilje, obrtniki!

Doseda neprekosljivi
šivalni stroji „Köhler“

z 10 letnim jamstvom se dobe v najmodernejših
opremah za rodbino, šivilje, krojače in čevljarje pri tvrdki

lv. Auerhammer, Ljubljana, Kolodvorska ulica 3

Proda se tudi na varake. Zaloge za Gorenjsko: Lovro Rebolj v Kranju

Najuspešnejše sredstvo za rejo domače živine
je brezdvomno

»MASTIN«

ki pospešuje rast, odebilitve in omastitev domače.
posebno klavne živine. Jasen dokaz neprecenljive
vrednosti Mastina so brezštevilna zahvalna pisma!
Cena: 5 škat. 46 Din, 10 škat. 80 Din LEKARNA
TRNKOCZY (zrav. rolovža), Ljubljana, Mestni trg 4

Brusim vsakovrstne britve, škarje in nože.
Stanujem v Spod. Domžalah št. 33
— pri šuštarju poleg cerkve. 8236

Učenca močnega, poštenih kmečkih staršev,
sprejemem za žagarsko in ob-
enem za mlinsko obrt z vso oskrbo v hiši.
FRAN MIHELČIČ, Dolenji Logatec. 8324

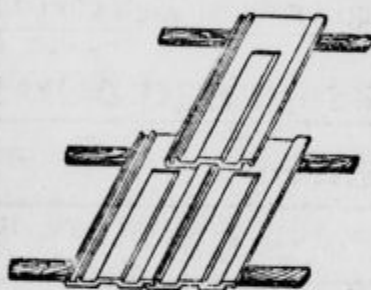
Motna vina očistiti

IN TRPKA TER PREKISLA OMILITI JE ZELO
ENOSTAVNO! Na zalogi imamo spec. francosko
želatino »LAINO« tvrdke Clerment & Quignard,
Paris. K vsaki pošiljki pridenemo točno navodilo.
Zahtevajte cene! — Glavna zaloge: DROGERIJA

»SANITAS« — Celje in Ljubljana.

Suhe slive in fige

se dobe po ugodni ceni pri FRAN POGAČNIK,
Ljubljana, Dunajska cesta št. 36. 8320

Najtrpežnejše strešno kritje!

— Združene opekarne d. d. Ljubljana —
Miklošičeva cesta 13

preje VIDIC-KNEZ tovarne na Viču in Brdu
nudi v poljubni množini, takoj dobavno, najboljše preiz-
kušene modele strešnikov, z eno ali dvema zarezama,
kakor bobrovcev (biber) in

* * zidno opeko * *

Na željo se pošlje takoj popis in ponudba!
Stekleni strešniki stalno na zalogi!

Ržena ŽIKA je samo ena!

To ve vsaka
gospodinja, ki
hoče imeti na
mizi okusno,
zdravo in re-
dično kavo.
Zato zahteva
v trgovini le
ŽIKO
v rdečem za-
vitku.

POZOR pred
ponaredbami!

Kupujem bukove HLODE
in cele gozd. parcele za posek.

H. PETRIČ - Ljubljana

Gospodsvetska cesta št. 8. — Telefon 343.

Hranilnica in posojilnica v Kranju

r. z. z o. z. „Ljudski dom“ poleg cerkve

sprejema:

Vloge na knjižice in tekoči račun (žiro)
po najugodnejši obrestni meri.

Hranilne vloge se lahko vplačujejo tudi
potom poštne hranilnice, vlagateljem so
položnice brezplačno na razpolago.

Hranilne vloge se izplačujejo brez
napovedi.

Posojila daje na vknjižbo, proti poročtvu
(menična posojila), zastavi premičnin in
vrednostnih papirjev.

Izvršuje:

Konverzijo hipotečnih dolgov.

Kredite v tekočem računu daje pod
najugodnejšimi pogoji.

Poslovne ure:

razen nedelj in praznikov vsak dan od 8.—12. ure dopoldne in od 2.—6. ure popoldne.

Ljudska posojilnica

reg. zadruga z neomejeno zavezo v Ljubljani

Obreduje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri, vezane vloge po dogovoru ter brez vsakega odbitka.

Svoje prostore ima tik za frančiškansko cerkvijo, v lastni palači, zidani še pred vo no iz lastnih sredstev. Poleg jamstva, ki ga nudi lastna palača, veleposestvo in drugo lastno premoženje, iamčijo pri Ljudski posojilnici kot zadruzi z **neome enim** jamstvom, za vloge vsi člani s svojim premoženjem, ki presega večkratno vrednost vseh vlog.

Hranilne vloge znašajo nad 300 milijonov kron.

Ugodna prilika za nakup.

Zaradi preuredbe gospodar. obrata ima naprodaj **FRANC KOŠAK**, posestnik - Grosuplje, več lepih plemen. in moznih krav (tudi s teleti) in telic lesne reje od izbranih staršev. Proda se tudi 1 zelo lep plemenski bik 2½ leta star, simodolske pasme, in 1 par lepih, težkih, vseskozi zanesljivih konj (pramov konj in kobila). Istotam je naprodaj tudi več dobrih, težjih sark, več ložerskih in drugih gospodarskih voz, 1 nov samski voziček (zapravljiveček) in 1 lep koleselj, nekaj novejšega poljedelskega orodja, kakor njivskih bran in Sackovih plugov ter drugega gospodar. orodja.

☛ Vse si je treba na mestu ogledati. ☛

Ženske plašče (mantelne)

lepo moderno narejene ali pa blago za iste v vseh barvah, dobite najceneje pri **F. in L. GORICAR**, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 29.

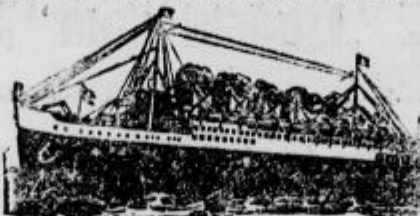
SREBRNE KRONE

se najvišje plačujejo. — **ŠIVALNI STROJI**, najboljši, 15 let garancija. Zahtevajte cenik. **BU-DILKE** - ure, natančne, 3 leta garancija. Samo pri **Jos. Šelovin - Čuden**, Ljubljana, Mestni trg št. 13.

HAVER-NEWYORK, samo 6 dni čez morje.

FRANCOSKA LINIJA
: (FRENCH LINE.):

Cie. Cie. Transatlantique in družba Chargeurs Reunis za pomorske vožnje v severno in južno Ameriko Avstralijo ter Kanado

Ekspresparniki: 'Paris', 'France', 'de Grasse'.
Dobra hrana in pijača brezplačno.

Vozne listke in tozadevna pojasnila daje

Ivan Kraker zastopnik v Ljubljani
Kolodvorska ulica 41.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Tel. št. 57, 979 in 470.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Brzoiav.: Gospobanka.

Način poštnega čekovnega urada za Slovenijo št. 11.945

v lastni palači (vis à vis hotela „Union“).

Podružnice: Celje, Djakovo, Maribor, Novi Sad, Sombor, Split, Šibenik. Ekspozitura: Bled.

Kapital in rezerve skupno nad K 60.000.000.—, vloge nad K 600.000.000.—.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, daje v najem jeblene shrambe za vrednote, kupuje in prodaja kar najbolje tuje valute in devize, sprejema vloge na tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne transakcije pod najugodnejšimi pogoji

Amerikanski oddelek: Direktno zvezo z ameriškimi bankami. — Urejevanje ameriških zapuščin.

☛ Pooblaščen prodajalec srečk Državne razredne loterije. ☛